

S'Arenal

de Mallorca

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. IX NÚMERO 180

1er D'OCTUBRE

PREU: 75 PTES.

És na Maria del Carme Ferrà, filla del conegut Tolo Ferrà. Fa de recepcionista a Ca Na Paulina del Coll.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies del Coll d'En Rabassa. La pròxima quinzena el regalarem a totes les famílies de Lluçmajor, amb motiu de les Fires. Si qualcú hi vol fer propaganda o vol publicar-hi qualche article, pot telefonar al 265005. També ho pot enviar al Fax 269941

BINGO BAHIA DE PALMA

SALA DE JOCS

SERVEI DE CAFETERIA
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES
ENTREPANS I PLATS VARIATS
AL SERVEI DE S'ARENAL I
DE MALLORCA

CADA VESPRE A PARTIR
DE LES NOU

AQUACITY

Autovia Palma-s'Arenal quilòmetre 15

Presentant aquest cupó, els nins i nines fins a 10 anys, acompanyats del pares, podran entrar de franc a l'Aquacity de s'Arenal.

Estiu de 1989

BAZAR BAHIA DE PALMA

* PERFUMERIA

* MODA

* SABATERIA

* BOSSES

LIQUIDACIÓ
TOTAL

SABATES,
FALDILLES,
CAMISES, VESTITS DE BANY,
TOT A 1.000 PTES.

HOTEL BAHIA DE PALMA

Carrer de l'Exèrcit Espanyol, 74
S'Arenal de Mallorca

Tenim
una gran varietat
de brolladors,
colls de cisterna,
estàtues,
jardineres i
cossiols per decorar
el jardí.

Visita-nos sense
compromís

MATERIAL DE
CONSTRUCCIÓ

CAN MARI

Carretera de Manacor, 403
Tel. 24 02 25
SONFERRIOL

Dissabtes dematí, obert

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	755440

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Taxi	263745-263538
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampol	264193
Servici Municipal d'aigües SOGESUR	262493

S'Arenal de Mallorca

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....

Carrer .....

Població ..... Tel. ....

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc ..... Suc. ....

Compte n.º ..... Titular .....

☐ Comptat ..... Firma .....

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Camí

Camí de les Pedreres, 132, s'Arenal

Carta de Macià Manera

1.- Gràtitud i solidaritat

Assabentat de totes les manifestacions de suport i solidaritat envers a la meua persona i les causes de la meua detenció, aprofit aquesta oportunitat per agrair des de la meua senzilla condició de català, a totes les persones i entitats culturals i polítiques que amb la seva postura pública han mostrar el seu suport i solidaritat amb la meua detenció i han deixat paleses les mancances que hi ha envers el poble treballador català de les Illes.

2.- Anàlisi de l'opressió espanyolista

Les Illes com a colònia sotmesa a la prepotència de l'Estat espanyol, com a metròpoli que ens xucla tots els recursos econòmics i que ens dona unes petites contrapartides que no resolen els problemes del poble treballador català de les Illes (Sanitat - Ensenyament - aigües - correus, etc. etc.). I per mostra un exemple: El Ministeri de Cultura Espanyol per cada 100 ptes. que dedica a les Balears, 1.000 ptes., les dedica a Madrid.

Una Administració colonial espanyola que tan sols es recorda dels illencs a l'hora d'escurar-nos les butxaques amb impostos i fomentar la colonització lingüística i cultural, expoliació fiscal i de la nostra identitat com a poble català.

L'estat espanyol ha creat la divisió de Catalunya amb artificials

Comunitats Autònomes i ha fomentat l'enfrontament entre el mateix poble que té una mateixa identitat històrica i cultural: CATALUNYA!!

3.- Tortures en la «democràcia espanyola».

El Govern del PSOE, emparat i recolzat pels partits inclosos en l'anomenat «BLOQUE DEMOCRATICO», que han donat carta blanca al Govern per torturar i exterminar els patriotes (Catalans - Bascos i Gallecs), amb la seva

—inconstitucional— llei antiterrorista (que anul·la tots els principis dels drets humans), amb la dispersió de presos, pallsos i repressió constants dintre de les presons d'ALTA SEGURETAT», i amb un Tribunal especial (l'AUDIENCIA NACIONAL) continuador de l'antic paper que feia el T.O.P. de l'era franquista, i que té com a missió principal condemnar la gent més conscienciada i lluitadora del poble treballador català.

4.- Una crida a la

lluita

El nostre enemic, representat el Govern Central del PSOE, solament veu una sortida per solucionar els problemes de la nostra identitat com a poble, utilitzant les mesures repressives a nivells policial, demostrant així la seva incapacitat i voluntat política de solucionar «democràticament» les realitats i problemes polítics i independentistes que estan reclamant els diferents pobles històrics de l'Estat espanyol.

Dels catalans de València

Mallorca i, encara més, València, són la *Catalunya pendent*, pendent d'un fil que la tisora espanyola malda per tallar, i pendent d'ésser recosida (recuperada) a i per la Catalunya central, per formar una única, unificada, íntegra, completa i definitiva Catalunya lliure. Aquesta senzilla de plantejament nacional (l'única manera clara i catalana de plantejar-ho) provoca irritació als ocupants i vertigen als regionalistes. Totes dues actituds són de fàcil comprovació. I tanmateix (millor: per això mateix) o es resol —favorablement— el tema de la *Catalunya pendent* o no tindrem mai una *Catalunya independent*, València és la clau de volta de Catalunya i sense València no hi ha independència possible perquè ja ens hauran guanyat la mà —i la mar— els invasors espanyols. Només cal mirar el mapa per veure'n la necessitat, la nostra, de no deixar-los Alacant, Gandia o València (car no s'hi aturarien: des d'aquí a les Illes i a Tortosa ho tenen pla, i no seria la primera vegada d'una tal expedició) i la d'ells, d'ocupar i espanyolitzar aquest sud català per tenir, així, mutilada i sotmesa la Catalunya restant (ja els ve d'antic això: El Cid (segle XII), Alfons X el Savi (segle XIII), Pere el Cruel (segle XIV), Ferran d'Antequera i Joan II de Castella (segle XV), Carles I (segle XVI), Felip IV de Castella (segle XVII), Felip

V d'Espanya (segle XVIII) i Franco (segle XX) fan la nòmina macabra de les invasions que hem sofert per la banda (terrorista) de ponent, sense comptar-hi els múltiples «pronunciamientos» de generals espanyols a casa nostra, terra colonial, per als quals us remet al magnífic llibre de Jordi Martell *El colpisme espanyol i Catalunya*, editat per El Llamp).

Per això, que la catalanitat de terra, gent i llengua no vagi més al sud d'Ulldecona ha estat un dels grans pactes constituents del règim espanyol actual. La persecució política contra el nom i la condició catalana dels valencians és veritablement inquisitorial, exercida per gent (del PSOE) que, el 1976, participà oportunament al Congrés de Cultura Catalana, a València, i tolerada còmpliment per gent (de CDC) que la impulsà des de Barcelona. L'any següent, però, clausuraren vergonyantment el Congrés, amb la seva significació d'unitat cultural-nacional catalana, i pactaren la restricció de Catalunya a una regió espanyola.

Deu o dotze anys més tard, amb el creixement independentista d'avui creixerà igualment la consciència i la reivindicació d'unificació de Catalunya....

Josep Guia

«La Catalunya Pendent», *Debat nacionalista*, núm. 7, agost-setembre 1989.

S'ARENAL DE MALLORCA. Publicació independent de la Comarca de s'Arenal. Edita: Associació de Veïns. Director: Mateu Joan i Florit. Depòsit Legal PM-473-80. Imprimeix Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 132 - Apartat de correus 124 - 07600 - s'Arenal de Mallorca. Telèfon: 265005. FAX 269941

De cinquantenaris i d'amnèsies Damià Pons i Pons

La commemoració dels aniversaris, de persones o institucions, no acostuma esser una ocasió gaire propícia per a fer un repàs rigorós i autocrític del camí recorregut i de la feina feta. Hi ha la tendència a celebrar les efemèrides amb tons apologetics i paraules acolorides que, inevitablement, tendeixen a la idealització més sublimadora del passat. Sol esser una bona ocasió per a redactar-ne la història oficial. Una història feta d'encerts, d'entrebancs difícils superats amb habilitat i esforç, de personatges plens de grandesa, d'anècdotes i d'actes de companyonia... Tot hi és ulla a través d'una lent color de rosa.

Recentment, en ocasió del número especial del "Balears" editat per a commemorar els seus cinquanta anys d'existència, ha tornat a confirmar-se sobradament que en temps d'aniversaris els ulls i la ment perden una bona part de la seva clarividència. Segons la història oficial del diari, escrita per en Miguel Serra, el "Balears" no va esser un instrument legitimador, dia a dia, del feixisme, ni un mitjà de propaganda ideològica a les ordres de la dictadura, ni el portaveu oficiós de les consignes del règim, ni una plataforma agressiva a favor de la castellanització cultural i lingüística... No va esser res de tot això. I qui ho pensi és un errat de comptes que té la seva memòria plena d'al·lucinacions. En realitat, el "Balears" gairebé ni en feia de política (ja se sap que durant la passada dictadura únicament en feien els antifranquistes). Aquesta és la idea que ens vol vendre en Miguel Serra: "No se pensaba en una prensa de partido ni en un instrumento de la propaganda nacionalista: el interés era hacer un gran periódico, bien informado e, incluso, ilustrado". I en Manuel Santolaria insisteix novament en la despolitització d'aquell "Balears" del yugo y las flechas: "En aquella redacción que yo conocí no se hacía política". Els redactors no eren servidors i propagandistes del règim, com de vegades han afirmat les males llengües, sinó un grup de gent que es divertia molt i a tota hora: "Había siempre alegría, y no faltaban tacos y algún que otro chillido. Pero todo ello se hacía con humor, con una especie de humor andaluz, que no ofende" (M. Santolaria). Com escriu en Quinto Caldentey: "éramos como bohemios". I participaven a curses de braus, i improvisaven combats de boxa, i anaven de copes per la Palma nocturna

després de tancar l'edició de l'endemà. Si els lectors del diari es divertien tant com els redactors, a la Mallorca dels anys 40, 50 i 60 devia semblar que tot l'any eren els darrers dies (la celebració dels quals, per cert, estava prohibida).

El "Balears", però, no fou a qual-que època un mitjà informatiu fortament polititzat? Certament que sí. I la història oficial del diari en deixa constància: "El diario empezó a convertirse en un instrumento para la difusión de ideas políticas", "Pablo Llull fue cesado, y todo el mundo olió algún tipo de revancha, algún tipo de jugada política de la izquierda", "Allí se vertía una clara intención izquierdosa. Aquello era, simple y llanamente, propaganda del socialismo más puro y dogmático". A quin període de temps es refereixen aquestes citacions? A l'època de la transició política i als primers anys de l'accés del PSOE al govern de l'Estat. Aleshores, el "Balears", que havia deixat d'esser premsa del Movimiento i que intentava, val a dir que a les palpen-tes, fer el paper de premsa pública, si que va esser un diari polititzat i "izquierdoso". En canvi, i és ben curiosa aquesta visió dels fets, no havia fet política quan treia en Franco a la portada i reproduïa a grans titulars els seus discursos ni quan ofería la visió de la realitat que més convenia al règim.

Per sort, llegint el número especial del cinquantenari també es possible conèixer el "Balears" de l'època franquista tal com era de veritat. Les portades i els editorials que s'hi reproduïen fan impossible caure en l'estat de somnolència que provoca l'amnèsia. L'editorial "Mallorca no es solo para los mallorquines" (1939) encara avui, cinquanta anys després de la seva publicació, produeix calfreds perquè en el seu contingut hi podem trobar tota la ideologia lingüística que ha propiciat que molts de mallorquins optassin per l'abandó o pel menyspreu de la llengua de la seva pròpia terra.

També permeten conèixer el "Balears" real l'article de José Tous Barberán i l'entrevista a Antonio Colom. Aquest darrer, que va esser cessat com a director del diari per les seves simpaties anglòfiles, no se n'amaga de posar en evidència la subordinació del "Balears" a les directrius dels "jefes del Movimiento". En José Tous, membre de la família que editava la "Ultima Hora", també és capaç de posar el "Balears" en el lloc que li pertoca en el cas que es faci funcionar la memòria de manera rigorosa: "Que pena que tan excelente equipo (de periodistas) estuviera al servicio de causa tan poco noble (el franquismo). Y que pena también, que bajo la cabecera del periódico que llevaba el nombre de nuestra provincia lucieran los emblemas fascistas

del poder dictatorial".

És una llàstima que un diari que l'any 1986 va tenir el coratge d'exorcitzar, amb rigor i amb una notable riquesa documental, el malson de la guerra civil, en aquesta ocasió no hagi volgut fer la història real del "Balears"

del franquisme. I podria haver-ho fet a consciència ja que el "Balears" actual no és, en cap cas, hereu dels pecats del passat. ■

Damià Pons i Pons és professor de Literatura Catalana.

EDITORIAL

EN NOMBRE DE LA PATRIA

No es un artículo de presentación lo que hemos de hacer hoy. Nuestra historia es sobradamente conocida para que nadie precise de explicaciones acerca de nosotros ni de lo que en el mañana podamos llevar a término.

Lo que cabe, al aparecer el primer número de BALEARES—que es en verdad la tercera época, la época triunfal de «Falange»—no es ni siquiera un saludo para las autoridades, para la prensa, para nuestros camaradas todos, para el público en general. Es una ratificación de principios; es el apretón de manos caritativo de quien retorna tras una breve ausencia, tan breve que no ha sido mayor que la cotidiana ausencia de número a número.

Y esta ratificación ha de abarcar los extremos siguientes:

Somos españoles. Españoles ante todo y sobre todo. «Una de las cosas serias que se puede ser en la vida», en frase maravillosa de José Antonio. Por España nacimos. Por España lucharemos ahora como luchamos ayer, como combatiremos mientras en nuestros pechos quede un aliento de vida y mientras en nuestros cerebros haya un rayo de luz de inteligencia.

Somos el órgano en la Provincia de Falange Española Tradicionalista y de las JONS, y tenemos, por tanto, el orgullo honroso de ser soldados de fila en la Falange del Caudillo, y de saber por experiencia cuál es el santo impulso de la Patria renaciente, cuáles sus necesidades para el mañana, cuáles los altísimos afanes que la guían por las rutas del Imperio.

Y nada más, absolutamente nada más habríamos de decir, para que el pueblo todo comprenda claramente que llevamos en el alma la raíz poderosa de la disciplina, el impulso formidable del patriotismo, el fuego inextinguible de una fe que no puede amaguar, y el anhelo constante del sacrificio que tanto más enaltece cuanto más duro

«Balears» no va esser un instrument legitimador del feixisme, ni un mitjà de propaganda ideològica a les ordres de la dictadura, ni el portaveu oficiós de les consignes del règim, ni una plataforma agressiva a favor de la castellanització cultural i lingüística...

Artículos Editoriales publicados en portada durante 1939

Mallorca no es sólo para los mallorquines

Nunca creímos, que estando tan reciente una guerra, uno de cuyos principales motivos fue el de extirpar para siempre el separatismo, tuviéramos que encabezar estas líneas con la afirmación de que Mallorca no es sólo para los mallorquines. Y realmente es así, y para aclarar el confusio-nismo que pueda crear el ligar íntimamente el separatismo con la precedente afirmación, exponemos a nuestros lectores la teoría de Balears, muy mallorquin pero mucho más español.

En efecto, la sensación que produce Mallorca a todo español que la pisa por vez primera no puede ser más desastrosa. Desde el taxista que le recoge en el muelle apenas desembarca hasta el orador sagrado a quien tiene que escuchar pacientemente — sin entenderlo — cuando acude al Templo para cumplir su Mandamiento de la Iglesia, pasando por cuanto necesita un viajero, hoteles, teatros, cafés, diarios, telégrafos, correos, comercios, etc., etc., todo le es extraño, tiene que insistir una y dos veces para que por fin contesten a sus preguntas o le ofrezcan sus géneros en español, y aun así y todo no evita que, delante de él, se hable en dialecto que no entiende lo que, aparte de ser muy mala educación, le hace creerse en país extranjero. Y preguntar a un amigo, si por casualidad lo encuentra, si se equivocó al tomar el pasaje.

¿Porqué todo eso no se evita? ¿Es tan difícil? Creemos que no. En algunos pueblos del interior podrá darse el caso de encontrar — ¡qué pena! — alguien que no conozca el idioma de su Patria; pero en Palma todos, cuantos directa o indirecta-

añol, más o menos bien, pero lo conocen.

¿Porqué no lo usan? Esta es la pregunta espinosa, y a ella contestamos nosotros dándole la — para ellos — más favorable explicación: porque les gusta más; porque quieren al mallorquin mucho más que al español; porque, en resumidas cuentas, son más mallorquines que españoles...

Tal vergüenza nos llena de oprobio. No somos de los que creemos que se deba extirpar el uso del dialecto, pero si protestamos enérgicamente de su uso en lugares donde no puede hablarse, aunque estemos en Mallorca, para los mallorquines únicamente. El idioma oficial del Estado Español, es sólo uno. Quien tenga una misión dentro de este Estado tiene la obligación de emplear la lengua patria siempre en el desempeño de su cometido y quien únicamente sea un particular, si no lo sabe, debe aprenderlo para que parezca que no tan sólo es mallorquin, sino que también es español.

Mallorca no es sólo para los mallorquines, es para todos los españoles, como española que es. Que el mallorquin se hable en la intimidad, en la familia, nos parece muy bien; pero que se use en la vida social, comercial e industrial de la nación, nos parece sencillamente deplorable. Con el espejuelo de la literatura y del regionalismo se intentó un crimen que no cuajó en los hombres de buena fe que en principio picaron. Mallorca no fue nunca separatista y, sin embargo, lo está pareciendo por su menia de olvidar el idioma español.

Encara avui produeix calfreds aquest editorial, cinquanta anys després de la seva publicació.

Xafarderies

El moderador de les tertúlies del Bar Güell, que és el nostre amic i conegut Joan Pla, ens va dedicar una xafarderia el dia de Sant Mateu, deia, que el director d'aquesta revista, que nom Mateu, és un cas digne dels millors frenòlegs d'aquest país. Aquesta és la seva opinió, que no és altre que la d'un beneitarro de set soles. I quan dic que és beneit, ho dic per mor dels seus fracassos. En Joan Pla, a qui noec del temps que fèiem acció catòlica, va passar de director del Diario Baleares als darrers temps del franquisme a bidell de l'administració perifèrica. En Joan Pla, va fundar un setmanari en foraster al terme de Calvià. Se deia QUIK i en tres o quatre mesos fa fer QUEK, això després de perdre-hi un bon grapat de duros.

***

En Mateu Joan de s'Arenal, fa sortir quinzenalment amb puntualitat, fa mes de nou anys S'ARENAL DE MALLORCA, amb el tiratge més important en llengua catalana que se fa a les Balears. Ben prest augmentarà el tiratge i això, gràcies als lectors i anunciants de la seva revista que admiren la folia amb què està editada de la mateixa manera que menyspreen la beneitura i la ignorància de certs professionals del periodisme que fracassen en les seves iniciatives editorials.

***

En Joan Pla, ha esmentat també els professors de l'APLEC a la seva xafarderia del dia de Sant Mateu. Aquest senyor, hauria d'estar més alerta amb el que escriu que si els posa furiosos li pot caure una calabruixada més espessa que la que li cau cada quinzena al botifarra espanyol Antonio Alemany, més conegut pel Puput de cresta molla.

***

I parlant dels espanyols, hem de comentar que el jutge foraster va dictaminar no fa gaire temps que el presumpte incendiari de totes les televisions de les Illes, no va crear alarma quan va cremar la nostra televisió. Si hagués cremat la seva televisió, ja n'hauria creat, d'alarma. També va dictaminar que en Jaime Martorell no tenia antecedents, quan tothom sap que fou l'autor de l'atemptat amb cocktail molotov contra el Govern Civil en temps del governador català Balleser. També se suposa que en Martorell va esgrimir un ganivet a dins la Conselleria de Cultura del carre de Sant Feliu fa cosa d'un any, tot això, però, no són antecedents pel jutge foraster.

***

No s'ha trobat el matador del guar-

da jurat de Llucmajor. Només trobaren el cadàver. El que no han trobat són els cadàvers produïts pels muntuirer Macià Manera. No els han trobat perquè no n'hi havia i quan no hi ha cadàver no hi ha crim. Elemental, estimat Watson. Demanariem al jutge foraster que amolli en Macià Manera.

***

Aquesta gent del PSOE té molta de cara. A Mallorca, teníem una dotzena d'emissores de ràdio. Totes en foraster. Fa poques setmanes el Govern de Madrid, va concedir una dotzena més de freqüències i la gent se pensava que qualcuna seria en mallorquí. Ca barret, digueren els qui comanden. Eto é España i too tiene que se en español. Ara, en tindrem dues dotzenes d'emissores de ràdio, totes en foraster, per vergonya els seus director i col.laboradors.

***

Afortunadament Catalunya Ràdio, Catalunya Música, Ràdio Nacional i altres provients del Continent parlen en la nostra llengua i tenen una programació de gran qualitat.

***

Des d'aquesta pàgina xafarderil, demanan als mallorquins que no escoltin mai les emissores forasteres, que no posin anuncis a les emissores forasteres. Només d'aquesta manera, farem fora aquesta gent que, com que els deu favors, fa propaganda del PSOE.

***

Els diners dels mallorquins, no han de servir per mantenir emissores forasteres. Per això ens alegra sentir propaganda de L'ARCADA un dels restaurants més elegants de s'Arenal cada diumenge a l'horabaixa al programa esportiu en català de Ràdio Nacional.

***

Les emissores de ràdio necessiten propaganda per subsistir. Si no n'hi posau, hauran de plegar.

***

Sabeu la darrera? En aquests temps turbulents, ningú no se fia de ningú. Especialment els matrimonis no se fien l'un de l'atre. La solució que han trobat molts del matrimonis de la nostra comarca és la Comunitat de Bens. Si tenen un negoci, s'inscriuen com Hotel C.B. i en cas de divorci se poden partir el negoci en parts iguals. Genials, oi que sí?

Coses

d'actualitat

Sa gent no se vol cuidar de sa nostra economia, sa seva idea la crida a bona vida passar: mirar sa feina a esquivar i de guanyar molt doblers, posen el seu interès a dins es mando entrar.

I tenen assegurada sa vida bé passar-le i amb cotxe passar-se, duent sa roba planxada i cada moment canviada per més realce dar-li: porra i pistola fan lluir que mai serà empleada.

Està privat d'emplear s'arma que li han donada, fa es paper de fantasma anant-se d'aquí cap allà. Cada mes retirará ben prop de cent mil pessetes; té altres agafades que bastant li pujará.

Democràcia prohibeix es mals modos emplear, a tothom ajudarà inclús el qui no ho mereix. D'aquest modo procedeix a donar un bon exemple anque s'ordre no es mantenga a ell no se li exigeix.

El mando va col.locant molta gent a policia i arribará el seu dia que cap parat quedarà; dins aquest ordre entrarà molt de jove espanyol: menjant coca i bunyol i a discoteca a ballar.

D'aquest modo es va forjant sa nostra noble nació i en es ram de producció a ell se'l va descuidant: és el qui va alimentant sa gent perque no es patesca;

entre penúria i pobresa tothom se'n va decantant.

Tenguent sa nostra nació que de tot nos produeix, per triuñar requereix es tenir un bon director, que ensenyi sa lliçó en el qui l'ha de mester i en es moment darrer que emplei gruixat burjó.

Si d'aqueix modo obràs, aqueix qui té es garrot an es dolent poc a poc podria esser que el domàs i si no ne feia cas

de ses seves verdancades a nacions bastant llunyades cap allà el facturàs.

Si d'aquest modo obràs de facturar es dolents i a s'assassi impertinent d'aquest món el retiràs, no se donaria es cas d'haver d'estar assustats i en es pobles i ciutats s'ambients d'altre temps regnàs.

Sa podria suprimir molta part de policia, diferent d'avui en dia que n'hi tenen que afegir. Seguint aquest procedir, sa gent viuria contenta a tota hora des vespre podrien passejar-s'hi

Ses presons nos quedarien ben buides de delinqüents. Són gastos molt imponents que, de fet, se necessiten. Ses coses canviarien i axeicarien sa moral; seria un fet triuñal que les gents aplaudirien.

Clement Garau i Salvà
Llucmajor, 31-3-89

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS
MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO
S'ATREVEIXEN A DIR
SUBSCRIVIU-VOS-HI

TEL. 26 50 05

Els moscards

Es saig d'Algaida

Els moscards d'enguany, Senyor,
tenen es barram d'ullastre;
fiquen es bec dins sa pasta
i xuclen sa sang millor.

(Cançó popular)

Qui és de mel, els moscards se'l mengen. Això pontifica la dita popular. D'altra banda, els naturalistes han comprovat que els moscards no xuclen la sang blava. Vet aquí, per tant, que les picades dels meus braços i cames posen en evidència la meva condició vulgar. De mel, però vulgar.

No en tenc dades estadístiques fidedignes. No sé per què el padró d'habitants no inclou, sobre cadascun de nosaltres, la resposta a pregunta tan transcendental: Quantes vegades cada nit a vostè el piquen els moscards? Però aventur que som molts els que veim pertorbada la nostra tranquil·litat pel zzzzzzzzz... amenaçador dels míssils moscarders.

Els estratègies de la guerra lloen l'eficàcia d'una aviació ben preparada. De moment, en el combat diari, vaig acumulant derrota rera derrota. Ja he provat tota casta d'armes defensives: químiques -esprais contaminadors; elèctriques -inútils pastilletes blau cel; naturals -romàntiques alfabegueres; mecàniques -ridículs moviments de boxa;... Totes amb el mateix desolador resultat. Fins i tot la desesperada mambelleta dirigida a l'enemic ja disposat a consumir el seu atac, no té d'altra conseqüència que la vermellor de les meves galtes: l'una, per la contundència del cop; l'altra, per l'empeguement de la derrota humiliant.

Allò que no pot la matèria, que ho salvi l'esperit. A desgrat de contradir públicament els meus sòlids principis ateus, faig aquest escrit a manera de conjur contra les forces diabòliques que ara ens dominen. Per llegir-lo, l'escrit, en veu ben alta, tan alta que els moscards fugin com un llamp, pensant-se que trona. Per utilitzar-lo, conjuntament amb la resta de la revista, per esclafar els moscards contra la paret. Així, aquells que diuen que ES SAIG només serveix per a entreteniment de xafarders desenfeinats, mostraran el llautó.

La cinquena columna

Per a qualsevol observador, imparcial o no, no deixa de ser una evidència que les nacions oprimides de la URSS comencen a moure's, a re-viscolar. Analitzar les causes dels moviments nacionalistes és una feina complicada, però en el fons de totes elles està la lluita pel dret a la diferència, a fer el seu camí sense intromissions alienes, a no deixar-se trepitjar, ni uniformitzar, ni homologar.

D'entre tot el moviment nacionalista reactivat destaca, sens dubte, el de les anomenades «regions bàltiques» (Estònia, Letònia, Lituània i Moldàvia), incorporades a la URSS mitjançant el pacte entre Stalin i Hitler, abans del començament de la II Gran Guerra. En tot el temps que dura el domini soviètic d'aquests països, tan forta ha estat la soviètzació com la russificació, però així i tot la resistència s'ha mantingut i ara esdevé cada dia més forta, constant i valenta. Ningú no sap com pot acabar el procés encetat, sobretot quan Gorbtxev es troba en el dilema de posar en pràctica l'apertura política, mantenint la unitat —sagrada, com en els millors temps del tsarisme— de la seva pàtria artificial, creada al voltant del pal de pallar que és Rússia.

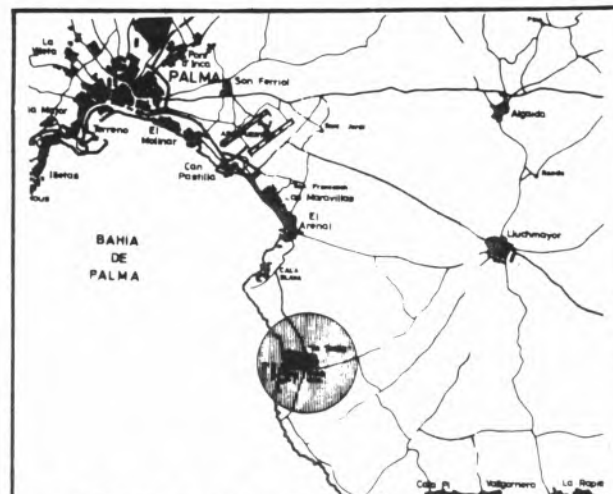
Mentre Gorbtxev cerca la solució política ideal, els de la cinquena columna ja comencen a actuar en els territoris no-russos que intenten recuperar les seves senyes d'identitat nacionals. Així, per exemple, a Moldàvia, els russos han començat una vaga de caràcter polític, per oposar-se al projecte de llei que convertirà el moldau en llengua oficial en el seu territori. Els no-moldaus no poden consentir passar a ser no-moldaus, ciutadans diferents, en un territori que consideren seu, tot i que no ho és ni ho ha estat mai. No poden consentir la diferenciació lingüística en un territori que ells colonitzaren no fa massa anys. Per què en el temps que

fa que la majoria dels no-moldaus viuen a Moldàvia no han après la llengua del país? Ah, misteri! Tal volta sigui perquè ningú no els l'ha exigit, també pot ser per peresa, o per motius de diferenciació social, per tal de no perdre els seus orígens lingüístics i no mesclar-se amb una societat que parla una llengua diferent, una llengua no-oficial a l'Estat Soviètic. Vivien molt bé els no-moldaus quan parlaven rus per diferenciar-se dels moldaus. Ara aquesta diferència s'ha posat en contra d'ells mateixos i per aquí no volen passar, d'acord amb el seu dret —potser imperial— de parlar la llengua de l'imperi —abans tsarista, ara soviètic— a qualsevol lloc del seu dilatat Estat, de la seva dilatada Pàtria Russa.

El detall que el 40 % de la població de Moldàvia no és moldava té molta importància. Com saben que numèricament tenen perduda una consulta popular i que no tenen gaire possibilitats de ser defensats en el Soviet Suprem de Moldàvia, defensen els seus interessos lingüístics amb vagues que, en altres circumstàncies, probablement no comptarien amb tanta condescendència per part del govern central soviètic.

Què hi fan russos i ucraïnians a Moldàvia? Qui els envia a cercar? Simplement són una eina de colonització lingüística i cultural de Rússia. Res més. Van ser desplaçats, la majoria d'ells, mitjançant ofertes de treball. Ara comencen a fer la feina que justifica la seva presència lluny de casa seva: defensar els drets russos en una terra no-russa. Prest sortirà en defensa seva el govern central soviètic i les possibles reformes, tímides reformes, que es puguin fer a Moldàvia en l'aspecte lingüístic, quedaran retallades, suspeses o, simplement, ignorades, per tal de garantir els drets dels no-moldaus, de la cinquena columna.

Ramon Turmeda

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de s'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.
Venda de solars devora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

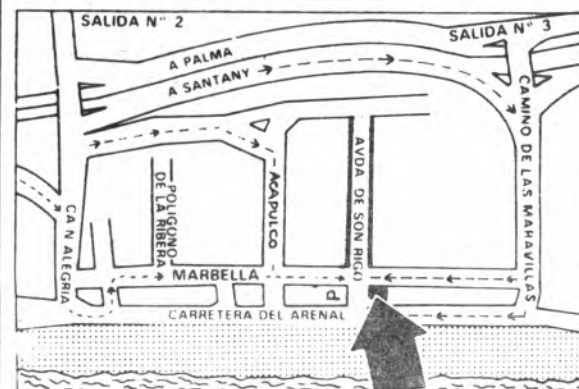
SI VENIU A L'ARCADA

PER L'AUTOPISTA HI HA
4 O 5 CAMINS

CARRETERA DE S'ARENAL (CANTONADA
AVINGUDA DE SON RIGO)
TELÈFON: 261450/54
S'ARENAL DE MALLORCA

LA CARTA ESTÀ EN CATALÀ
OBERT TOT L'ANY

ANTONIO ALEMANY: un puput de cresta molla!

Antonio Alemany, emprant una imatge manllevada a Aimé Césaire, és un tronc d'arbre que han emblanquinat de calç però que tanmateix a pesar seu continua amb les arrels ben negres (134). Aquest fet el converteix en un embalum de contradiccions insostenibles i en un subjecte turmentat per l'ambivalència de les relacions amor-odi que experimenta davant la seva catalanitat. Aquesta oposició dialèctica, insuperable per a l'individu que diu sí i no a la vegada, descansa per altra part en una sèrie de prejudicis que, com ja sabem, no són altra cosa que un mecanisme de defensa que tracta d'eludir a qualsevol preu una realitat dolorosa i desagradable: la negritud. A partir d'aquí, Alemany, a través de l'autoengany i els mecanismes de compensació, elabora una falsificació dels fets objectius que va en dues direccions oposades però que es complementen a la vegada: a) Prejudici positiu = Idealització hiperbòlica = Supercompensació = "Bellísimo", i b) Prejudici negatiu = Denigració corrosiva = Subcompensació = "Polls entrats en costura etc."

A) Antonio Alemany ha practicat sovint l'exaltació sentimental i hiperbòlica de mitja dotzena de paraules, gairebé totes elles lligades a l'estrat social de la noblesa mallorquina: "la nobleza mallorquina y asimilados, poseen una serie de códigos lingüísticos específicos y típicos" (135), "Por esto, cuando veo esta especie de conspiración izquierdo-mossónica que contamina los medios de comunicación y que impone un lenguaje ajeno a nuestras tradiciones y a nuestros usos, reconozco que me siento incómodo. Lo malo es que buena parte de esta alteración lingüística procede de sectores teóricamente nacionalistas. O sea, que vamos arreglados con este nacionalismo que ni siquiera conoce las raíces de la nación que dice defender" (136).

Alemany se posa històric, posa el crit al cel i se descompon amb grans escarafalls perquè el mot *misser* té un ús regressiu davant *advocat*, paraules catalanes tant l'una com l'altra, mentre simultàniament emmudeix davant els milers d'*abogados* que infesten la vida quotidiana. La tàctica d'Alemany ja és prou coneguda: l'enemic és Barcelona i no Madrid. Ara resulta que segons aquest botifarra cabotenc, la llengua indígena de Mallorca és en perill no per la pressió genocida dels espanyols sinó per un pressuposat imperialisme català: "Un proceso de forasterización penoso, aunque en este caso la forasterización tenga un punto de referencia catalán" (137). Alemany empès per la seva catalanofòbia mira amb lupa "las sutiles -y significativas- variaciones que se estan produciendo en el lenguaje coloquial de nuestra tierra" (138) i surt de polleguera quan en detecta alguna: "me ponían de malhumor estas alteraciones de nuestros códigos lingüísticos por lo que significaban. (...) Cojamos tres palabras significativas y que aparecen con frecuencia en los periódicos: Palacio Sollerich, casa de payés y Ciutat. Referirse a Casa Morell como Palacio Sollerich es algo que un mallorquín medianamente solvente jamás hará. Ello significa: primero, ignorar que, con contadísimas excepciones, a las familias nobles mallorquinas no se las conoce jamás por el título, sino por el apellido que siempre suele ser más "importante" socialmente que el título; segundo, que en Mallorca jamás se han llamado "palacios" a las mansiones importantes, sino "casas"; y, tercero, y respecto a este caso concreto, la carta de concesión del marquesado es "Sollerich" y no "Sollerie". Los Morell son, efectivamente, marqueses de Sollerich, pero no deja de ser curioso que hayan tenido que venir los socialistas para que se empezara a llamar "palau" lo que antes era "Can" y el título Sollerich a quienes siempre han sido conocidos como "Morell" a secas" (139). Ja ho hem vist, Alemany se posa de malhumor per futilitats com l'actualització ortogràfica de la *ch* final en *c*, exemples, *Sollerich-Sollerie*, *Lluch-Lluc* etc., la seva actitud encobreix però quelcom molt més profund com és la diversitat de criteris a aplicar segons es tracti de l'espanyol o del català: del primer no discurirà l'evolució a través de l'ús ni l'actualització nor-

mativa, en canvi sí que ho farà del segon al qual vol condemnar a l'anacronisme.

Un qualificatiu que Alemany ha usat amb molta freqüència a l'hora de practicar la idealització compensatòria és el de "BELLÍSIMO": vos: "uno de los más bellos y entrañables tratamientos mallorquines" (140), "Lingüísticamente es inadmisible que una población balear utilice el "us" catalán en lugar de nuestro bellissimo "vos" (141), els catalanistes "han convertido un patrimonio bellissimo como es la lengua que debería unir en arma arrojadiza y en instrumento de agresión" (142) etc.

B) Ninyoles ha remarcat la correlació proporcional existent entre aquests dos tipus de compensacions, positiva i negativa, tesi que es confirma en el cas d'Antonio Alemany. Vegem-ho breument: 1) Alemany s'emblanquina, renega de la seva llengua i escriu en espanyol, 2) un cop abandonat l'idioma nadiu el comença a qualificar de bellissimo, i 3) i aquí ve la paradoxa,

Alemany tan sols utilitza la llengua que acaba de qualificar de bella i entrañable a l'hora d'insultar: "polls entrats en costura" (143), "nacionalisme de pa amb fonteta" (144), "mossons" (145) "empirreumes" (146) etc. A mena de conclusió d'aquest apartat on hem tractat la idealització compensatòria, reproduïrem els següents versos de García Lorca que foren escrits precisament per a negrets emblanquinats com Antonio Alemany: "Odiar la sombra del pájaro / sobre el pleamar de la blanca mejilla / y el conflicto de luz y viento en el salón de la nieve fría" (147), "Aquella noche el rey de Harlem, / con una durísima cuchara / arrancaba los ojos a los cocodrilos / y golpeaba el trasero de los monos. Con una cuchara. / Los negros lloraban confundidos / entre paraguas y soles de oro; / los mulatos estiraban gomas, ansiosos de llegar al torso blanco, / y el viento empañaba los espejos y quebraba las venas de los bailarines. / Negros, Negros, Negros, Negros" (148).

*) Provocació encoberta i camuflada de baralla de negres. Un altre estratagema molt usat per l'anticatalanisme en general, consisteix en l'habilitat maquiavèlica d'aprofitar qualsevol esdeveniment de sana rivalitat entre Mallorca i Barcelona i extrapolar-lo tot d'una fins a uns límits de guerra oberta. Entre veïnats sempre hi ha petites diferències i conflictes tribals que s'accentuen encara molt més si aquests són germans de raça, ambdós oprimits per Espanya, com és el cas de mallorquins i catalans. Bé idò, els espanyols i els seus agents esvalotadors com Alemany, sempre s'han caracteritzat per manipular aquests tipus d'incidents, per insignificants que siguin, ja siguin d'índole esportiva, cultural, econòmica, social, política etc. Exemple: cada dos anys, i coincidint amb els parells, se celebra a les costes de Saardenya una regata d'embarcacions a vela coneguda amb el nom de *Sardinia Cup*. Aquesta competició, els anys 1984 i 1986, va ésser caracteritzada per la rivalitat entre mallorquins i catalans a l'hora d'escollir el vaixell que hi aniria en qualitat de representant. Doncs bé, aquesta picabaralla que en un altre indret i altres circumstàncies no hauria sortit de mare, Alemany immediatament la va convertir a les pàgines de *Sovint* amb motiu de discrepàncies profundes. Vegem-ho: per començar va titular el reportatge signat per Chema Sans amb els següents mots: **Inadmisible veto catalán a nuestro Illes Balears**, i a continuació insereix dins l'crònica fragments tan sucarrillosos com: "Parece cada vez más necesario que los cruceristas mallorquines se independicen de los Catalanes (...) ejercicio autoritario, incomprensible e intolerable (...) lo que está claro es que una vez más los intereses mallorquines se han visto dañados por una asociación partidista y demasiado vinculada a posturas catalanas" (149).

D'exemples d'aquesta mena, els diaris forasters de ciutat en van plens seguit seguit. Com a cas actual, podem anotar la campanya de *D16* amb motiu del brot de pesta equina que s'ha declarat a Espanya i que de

rebot fan perillar les proves hípiques de Barcelona 1992. La maniobra de *D16* és la següent: se dedica a crear la infundada il·lusió que Mallorca sigui seu d'aquestes proves olímpiques, a fi de canalitzar després, en el cas que surti malament, tot el ressentiment i frustració contra Catalunya. Les declaracions d'Eduardo Jordá, president de la Federació Balear d'Hípica, ja van encaminades en aquesta direcció: "los catalanes harán lo imposible para no ceder las pruebas hípias a Mallorca (...) Barcelona no está dispuesta a ceder ni una sola prueba, y en todo caso preferirían Perpinyan (...) Utilizarán la táctica de retrasar la decisión hasta el final y de esta forma podrán alegar después que no hay ningún recinto debidamente preparado para acoger a todos los animales con garantías (...) los catalanes prefieren que las pruebas se hagan en Cataluña aún a sabiendas de que no va a ir nadie y que será un estrepitoso fracaso de organización" (150).

¿Com no hi ha d'haver anticatalanisme dins alguns sectors de la població mallorquina, preguntam nosaltres, després de veure totes aquestes endemeses? La postura d'APLEC davant l'Olimpíada de Barcelona 92 és concloent: nosaltres som els primers que ens felicitaríem que Barcelona delegàs a Balears ésser seu d'alguna prova olímpica. Ara bé, en cas de no fer-ho, consideram que no se'ls pot retreure res. Són ells qui ho han de decidir, i sigui quina sigui la decisió que prenguin, no hi pot haver res a dir perquè l'Olimpíada és ben seva i molt bé se l'han guanyada a pols fent una feina de no dir. És increïble! Ara que Barcelona té l'Olimpíada tothom hi vol ficar cullerada i d'una manera repugnant, pròpia només dels aprofitats i oportunistes com Jordà, totdeu vol pujar al carro del triomf. En canvi, quan era l'hora de posar els colzes i treballar de valent per a la pre-candidatura ningú no va donar la cara. Hem d'anar nets en aquest assumpte! Que vagin ben alerta els diaris forasters de Ciutat a l'hora de tractar aquest tema perquè els fiscalitzarem i, més prest o més tard, tornarem a passar comptes!

Ja ho hem dit: individus execrables com Alemany sobredimensionen i inflen qualsevol incident, per mínim que sigui, entre mallorquins i catalans. En canvi, quan aquest conflicte és ben real entre la colònia i la metròpoli callen com morts. Exemple, Madrid ens fot de mala manera el bo i millor de Mallorca: divises, el legat cultural etc. ¿Quina és la postura d'Alemany davant això? ¿Com ha tractat aquests temes des de la premsa? Vegem-ho: en el cas dels doblers que Madrid ens roba a través dels impostos, no en parla en termes de mallorquins-forasters, sinó que ho manipula fent-to una qüestió de dretes-esquerres: "Para que no queden dudas acerca de la voluntad castigadora del gobierno socialista y su exclusiva responsabilidad por este estado de cosas, la evolución de la balanza fiscal a partir de que los socialistas ganan las elecciones del 82 es la siguiente: el excedente para el Estado -la diferencia entre ingresos y pagos- se incrementa en un 52% en 1983 y en un 57'3 por ciento en 1984. La recaudación se incrementa en un 29'5% en 1983 y en un 25'1 en 1984, mientras que los pagos del estado decrecen de forma escandalosa: aumentan un 19% en 1983 y sólo un 6'1 por ciento en 1984" (151). Segons ells no és Madrid qui ens explota sinó els socialistes. En el cas del legat cultural no diu ni mu com un porc. Exemple: el mes de març de 1986, els espanyols se'n varen dur cap al Museu Aeronaval de Cuatro Vientos, una llanxa de Salvament, relíquia històrica de l'estada de la Legión Cóndor a la base de Pollença durant la guerra del 36. ¿Quina va ser l'actitud de *Sovint* davant aquest fet? ¿Per ventura va expressar-se dient "Parece cada vez más necesario que los mallorquines se independicen de España"? Ca! Ben alerta! Va fer un reportatge regalimós de dues pàgines i fotos amb color que acaba amb els següents mots: "El traslado se hará por mar, y ya en tierras peninsulares,

ANTONIO ALEMANY

por carretera hasta Madrid, donde manos expertas procederán a restaurar y acicalar a esa auténtica joya, una veterana con más de medio siglo y una muy estrecha vinculación con Mallorca" (152).

* Difusió del mite infundat de l'imperialisme català. L'anticatalanisme a Balears o al País Valencià no s'explica sense la col·laboració dels grans senyors indígenes que, abans de veure qüestionats els seus privilegis feudals varen consentir de pactar amb qual-sevol exèrcit estranger, és igual que fos espanyol, francès o de mercenaris italians, a fi de mantenir les masses camperoles sotmeses a l'esclavitud. Deim això perquè és ben hora d'impugnar una opinió molt estesa que considera que l'anticatalanisme és un fenomen limitat cronològicament al franquisme: "El règim franquista és el culpable ja llunyà d'aquest sentiment anticatalanista" (153). Tot seguit demostrarem que aquesta afirmació de Miquel Alenyar és rotundament falsa reproduint una paraula de Miquel Ferrà de l'any 1931: "No són encara massa lluny els temps odiosos en què catalanista equivalia per molta gent, dins Mallorca, a enemic de la societat o cosa semblant. Els que ens ho deïem érem mirats com uns renegats. Davant d'aquell mot les persones més amables i educades es descomponien estranyament i devenien furioses. Senyors amb els dos llinatges catalans, -llinatges d'aquells que prenen el nom de les viles més conegudes del Pirineu, de l'Empordà o del Camp de Tarragona-, es declaraven descendents d'aragonesos, de moros o de pares desconeguts, abans que hereus de la seva sang legítima" (154).

Espanyolització i anticatalanisme són dos fenòmens que van inversament relacionats i tots dos s'inicien al segle XVI com a ressaca de les Germanies. Aquesta tesi ha estat admesa per diversos investigadors, per exemple, Rafael Lluís Ninyoles: "Es ben conegut que la sobtada castellanització de l'estrat superior, en el segle XVI, fou efecte immediat de les Germanies (1520-1522). La guerra civil hauria de produir en la noblesa una reacció d'insolidaritat respecte del poble i d'agraïment a la monarquia. Aquesta situació es reflecteix en l'abandonament del català i en la identificació amb la política de Castella" (155). Fins i tot un historiador foraster com Alvaro Santamaría, a qui Antonio Alemany ha elogiat repetides vegades: "como historiador, Santamaría es una apisonadora -prueba documental- lo que dice- y porque su compromiso es sólo con la Historia, es decir, con la realidad de los hechos" (156), "Alvaro Santamaría es, probablemente con Quadrado el más importante historiador que tenemos" (157), ha arribat si fa no fa a la mateixa conclusió: "La alegada catalanización jurisdiccional se formulaba mientras estaba en marcha en Mallorca el proceso cultural castellanizador -ya iniciado en el XVI, tras la Germanía- promovido desde élites eruditas y aristocratizantes que, en general, fomentaban la escalada señorializadora" (158).

Ha de quedar ben clar, doncs, que l'anticatalanisme fomentat per la noblesa indígena és abans de tot una operació tàctica dirigida contra la pròpia massa popular mallorquina respecte de la qual els botifarres volen marcar distàncies i allunyar-se'n com si es tractés d'un apetat. La revolta de les Germanies a Mallorca (1521-1523) fou una rebel·lió desesperada dels pagesos i menestrals contra l'oligarquia terratinent que vivia a Ciutat i que els explotava amb el control de la terra i dels censals. Aquesta revolta fou d'una duresa extremada, proporcional a la misèria en què vivien la majoria de mallorquins i a la qual es va afegir el ressentiment que s'arrossegava des de la derrota de la Revolta dels Forans (1450-1457). La desfeta dels agermanats va tenir con-

seqüències funestes que s'han perllongat fins fa poc temps: "El domini econòmic i polític d'aquesta casta de nobles va tornar a ésser total, i gràcies a ella els mallorquins assistiren a la prolongació d'una crisi econòmica i social iniciada a la baixa Edat Mitjana que es reproduiria fins tota l'Edat Moderna i bona part de la Contemporània" (159).

Les Germanies suposen, doncs, l'inici del procés d'espanyolització a mans dels cavallers, homes d'honor i grans senyors mallorquins interessats de marcar distàncies respecte de les masses indígenes no prou dòcils i domesticades com ells haurien volgut. L'adopció del foraster, a part d'ésser, com ha dit Ninyoles, una forma d'agraïment a la monarquia espanyola, va ésser també una forma de consolidar l'estructura de domini i de sustentar la barrera de classes. L'ús de l'espanyol es va convertir així en signe de classe que conferia prestigi i refinament enfront de l'estament popular que sempre ha estat mirat amb recel, por i desconfiança pels botifarres. Llavors "L'adopció d'unes pautes culturals "elevades" -idioma, formes de comportament i convencionalismes- manté l'esperit de cosps dins aquells sectors. És, en síntesi, un factor de cohesió social. No solament perquè la conducta d'estatus configura el caràcter de l'élite, en el sentit que apuntem, sinó perquè alhora "legítima", de cara a l'exterior, el predomini d'aquesta elite" (160). A tot això hem d'afegir que el traspàs dels nobles a l'espanyol anava acompanyat simultàniament del conreu del sentiment de menyspreu i de discriminació envers la llengua catalana aleshores ja considerada cosa de plebeus grollers analfabets i sotmesa al procés de dialectalització (català-mallorquí-valencià). Que ningú no dubti que al fons de tot, els nobles com Alemany menyspreen profundament el poble de Mallorca, no obstant això emmascaren aquest odi darrere un paternalisme insultant: "Lamento ir contra corriente y dar imagen elitista, pero debo confesar que estas cuchipandas -lúdicas-, como dicen ahora los cursis- que se organizan por San Sebastián y demás eventos parecidos, me horrorizan, huyo de ellas y las acato con la misma resignación con que acata un cordero su ejecución en el Matadero."

Desde un punto de vista sociológico, las masas son tan detestables como interesante y respetable es la persona humana considerada individualmente" (161). Basta veure el tracte que ens concedeixen i la manera com parlen de nosaltres. Alemany, al cap i a la fi, concep el poble mallorquí com un ca que és de la seva propietat i del qual gaudeix l'exclusivitat d'ús i de fidelitat.

Espanya podrà retardar l'emancipació dels Països Catalans, però mai no l'evitarà. Ja no ens enganyaran mai més. A la fi hem descobert les seves impostures i una a una, amb documentació, amb paciència i perseverança les destruïrem sense contemplacions. Ara li ha tocat el torn a l'anticatalanisme i estam decidits d'arribar fins a l'enfront. La fòbia al català comença a explicar-se si adoptam una òptica colonial. Els mots següents de Frantz Fanon són com un radiofar enigm d'una tempesta d'aigua bruta: "L'opressor mai no perd l'ocasió de fer que els negres se barallin entre si" (162). El colonialisme és, per estructura, disgregador. No s'accontenta de comprovar l'existència de tribus, ans fomenta les disputes i reactiva les velles desconfiances. És capaç de recórrer a qualsevol astúcia per tal d'aconseguir que el negre arribi a veure el seu semblant com l'enemic més impacable. El colonitzador explota les hostilitats locals, intensifica les petites diferències i fomenta les lluites de clans. En la persecució d'aquest objectiu se serveix de provocadors que gairebé sempre recluta dins les autoritats tradicionals de la tribu: bruixots, caps, caids, cacics, senyors feudals, cabdills, capitosts, reietons etc. perquè al fons sap que "Les masses camperoles submergides, com ja hem vist, en la repetició sense història d'una existència immòbil segueixen venerant els caps religiosos, els descendents de les velles famílies. La tribu, com un sol home, segueix el camí que li assenyalava el cap tradicional. A

força de prebendes, a preu d'or, el colonialisme obtindrà els servicis d'aquests homes de confiança" (163). Fins avui molts mallorquins no s'acabaven d'explicar el perquè d'aquest odi intens anti-català que palesen determinats sectors de la nostra població. Ara però, a poc a poc, començam a explicar-nos-ho, més encara si ens ajudam del paral·lelisme amb la conquesta espanyola de Sudamèrica i recordam que "Los españoles conservaron en lo posible la jerarquización tradicional del mundo indígena. Así, una vez eliminadas las cúpulas dirigentes indígenas, el resto de la nobleza fue mantenida en sus privilegios y utilizada como instrumento para facilitar el dominio sobre el resto de la población. Hay que reconocer que, salvo excepciones, estos grupos privilegiados cumplieron perfectamente con el papel que se les asignó y colaboraron estrechamente con las autoridades españolas. Los antiguos caciques siguieron manteniendo su autoridad aunque supervisada por los corregidores españoles, mientras que ciertos descendientes de las familias principescas de los aztecas o incas fueron ennoblecidos con títulos de Castilla (conde de Moctezuma, por ejemplo); pero, eso sí, se les "invitó" a abandonar América y fijar su residencia en España" (164). Proclamam que s'han acabat els temps del feudalisme en què els mallorquins havíem de tractar els botifarres esquena vinculada, barret en mà i peu en terra. Això s'ha acabat! Una dama de la vella noblesa mallorquina se demanava a la novel·la *Mort de Dama*: "On són aquelles criades d'altre temps que eren com a cans i que s'haurien deixat matar per noltros?" (165).

A partir d'ara Antonio Alemany tindrà molt difícil trobar pebleus mig collós com Luis Cerdó que donin la cara i com cans ensinistrats se deixin matar per ell.

Signa: APLEC (Associació de Professors en Llengua Catalana, illes Balears i Pitiüses) Ap. de Correus 1351.

- (134) Vegeu Frantz Fanon, "Por la revolución africana", ob. cit. pág. 33. (135) Antonio Alemany, "La casa de 'payés'", Sovint núm. 24 (23.VII.1986) pág. 6. (136) Id. "Tres palabras", Sovint núm. 33 (24.IX.1986) pág. 6. (137) Id. "La casa de payés", ob. cit. (138) Id. "Tres palabras", ob. cit. (139) Id. (140) Article editorial D16 (2.VI.1988), "Donde el profesor Grimalt confunde y se confunde". (141) A. Alemany, "El 'cómic' del Parlament", ob. cit. (142) Id. "¿Por qué va Cañellas a estos sitios?" ob. cit. (143) "Cavaller no sabe leer" ob. cit. i "Polls entrats en costura" ob. cit. (144) "Tonterías normalizadoras" ob. cit. (145) "Las casa de 'payés'" ob. cit. (146) "Polls entrats en costura" ob. cit. (147) Federico García Lorca, ob. cit., pág. 18. Inici del poema "Norma y paraíso de los negros". (148) Id. id, pág. 24. Fragment del poema "Oda al rey de Harlem". (149) Sovint núm. 31 (10.IX.1986) pp. 50-53. (150) D16 (23.VIII.1989). (151) Antonio Alemany, "Hablemos claro", Sovint núm. 25 (30.VII.1986) pág. 5. (152) "Una lancha histórica a un museo de Madrid", Sovint núm. 4 (5.III.1986) pp. 30-31. (153) Miquel Alenyar entrevistat per Miquel Segura, D16 (12.VI.1988). (154) Miquel Ferrà, "Entorn de l'Estatut", publicat a "La Nostra Terra" núms 43 i 44, juliol-agost 1931. Reproduït per Gori Mir a "El nacionalisme de 'la Nostra Terra'", ed. Moll, Palma 1988, pp.117-119. (155) Rafael Lluís Ninyoles, "Conflicte lingüístic valencià", ed. Tres i Quatre, València 1985, pp. 49-50. (156) A. Alemany (Salutati), "Expectación ante un libro" D16 (26.V.1989). (157) Id., "Nuestros intelectuales", D16 (15.XI.1988). (158) Alvaro Santamaría, "En torno a la evolución del modelo de sociedad en el Reino de Mallorca", publicat per l'Institut d'Estudis Balearics, sense data, pp.112-113. (159) Leonard Muntaner, "La Germania de Mallorca", publicat dins "Lectures mallorquines", Palma 1979, pág. 142. (160) R. Lluís Ninyoles, ob. cit. pág. 47. (161) A. Alemany, "Estas horribles botifarronadas", D16 (25.I.1989). (162) Frantz Fanon, "Los condenados de la tierra", FCE Mèxic 1963, pp. 125-126. Traduït al català des de la versió espanyola. (163) Id. id, pág. 125. (164) Pablo Emilio Pérez Mallafina, "La colonización", ed. Anaya, Biblioteca Iberoamericana, núm. 13, Madrid 1988, pág. 80. (165) Llorenç Vil·lalonga, ob. cit., pág. 26.

(Continuarà) Reservau el pròxim número de S'Arenal de Mallorca al vostre quiosc!

Tenim consciència de futur turístic?

De tots els experts consultats o que han opinat sobre el futur turístic, no tan sols del nostre país, sinó de les tendències mundials, cap ens ha dit que minvaren les ganes de viatjar i de fer turisme, més bé el contrari. Què passa, idò, per parlar de crisi? Possiblement seria més encertat parlar de canvis, que no és poc.

Altament, els mateixos analistes coincideixen en l'anàlisi del futur turístic: *Estabilització del turisme europeu, creixement del turisme extra-europeu, desplaçament de la demanda cap a segments més alts, demanda d'altres incentius turístics, esports, diversions, cultura, etc.* Per altra banda també hi ha coincidència amb el que s'ha de fer: *Reducció de l'oferta obsoleta i fer la reconversió del sector, protecció del medi ambient, millora de la infraestructura turística, protecció i seguretat al consumidor (turista), formació i qualificació del personal.*

D'aquí podem deduir que l'actual crisi o canvi és estructural i no conjuntural.

S'ha d'investigar més sobre els mercats

turístics, analitzar-los i treure'n conclusions. Perquè, ¿què passaria si la moda de prendre el sol a toda hora minvès? Es quedaria la gent a ca seva i no anirien de vacances? On anirien i què farien? Sé que no és gens fàcil que això passi, però no és impossible, i de més grosses n'hem vistes. Vull dir que no ens podem conformar en ser, només, «la torradora d'Europa», cal que els homes i dones d'aquest país hi posem enteniment. Se podria començar el debat, primerament, analitzant com serà l'esdevenidor: *Grans fusions d'empreses i grups de companyies aèries, hoteleres, tour-operadors etc. Tendència d'empreses especialitzades a tots els nivells, tendència del turisme extrahotel o el «seat only», lluita per a no tenir el turisme marginal barat i poc rendible, lluita per a ser seu dels cada vegada més nombrosos congressos, convencions, viatges d'incentius etc.* Pel futur, és ben segur que ja no val allò que «quan es conformen ja estan bé», aquí i ara, el que se conformi se n'anirà a fer vaumes.

Hem de confiar, per tant, en la gran energia acumulada dels nostres empresaris, i, amb els canvis d'actitud que hi observem, podem ésser un tant optimistes; per exemple, en general tenen voluntat de modernitzar les estructures empresarials, comencen a tenir en compte que el turisme no és un fenomen local sinó universal, una creixent sensibilitat pels temes ecològics, històrics, culturals, etc. I quin paper haurien de jugar els poders públics dins tot aquest entramat? Sovint, crec que el millor paper que poden jugar els poders públics és el de no intervenir-hi gens, però, en aquest cas concret, els toca mullar-se en quatre vessants: reglamentar i controlar l'accés d'oferta, exigir qualitat amb relació al preu, creació d'infraestructures i recolzar les iniciatives del sector turístic cap a la seva modernització i estabilitat.

Pau Taura Puigserver
Director de Tecnoturística

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES
AVINGUDA ARGENTINA, 18 - PRINCIPAL
TELÉFONS: 231306 - 285321

**PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE
LA COMARCA DE S'ARENAL**

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84 - Tels.: 251631-292997.

Magatzem: Pol. S. Castelló-Gran Via Asima - Tel.: 294004.

Mag: Pol. La Pau (Ca'n Valero), 4 de Novembre, 11 - Tel. 206666.

Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau) - Tels.: 270161-279795.

Llucmajor

Oficines, Fàbrica i Exposició: Bisbe Pere Roig, 29 - Tels. 660150 - 660154.

S'Arenal de Mallorca

Exposició i magatzem: Ctra. Militar, 522 - Tel. 262238.

Cala D'Or Exposició: Avinguda de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

ASCENSORES

ASPE S.A.

**MUNTATGE I CONSERVACIÓ
EL NOSTRE ASCENSORISTA!**

C/. MARINETA, 7 - TEL.: 266232 - 54 - S'ARENAL - (MALLORCA)

S'Arenal de Mallorca

Llorenç Mas Pons és l'organitzador del torneig de bitlles

Tomeu Sbert

L'arenaler, encara que nascut a Llucmajor, Llorenç Mas Pons, és l'organitzador del Campionat de Bitlles, en categoria corporativa, que tindrà lloc el pròxim mes de març al Coll d'en Rabassa.

Actualment es disputa a les instal·lacions del «Bowling Center», on es disputarà el campionat, un interessant torneig amb seixanta participants anomenat «Mables M. Moltó» i amb un premi de quatre-centes mil pessetes per al guanyador.

Tercera Edat

Al local de la Tercera Edat del carrer de la Vicaria es féu l'entrega d'un aparell de vídeo a aquesta associació arenalera. Hi foren presents el president del Consell Insular de Mallorca, Joan Verger, l'editor Il·lucmajorer Manuel Valenzuela, juntament amb Joana Vidal, regidora de serveis socials i Rafel Socias, president de la Federació de la Tercera Edat de Balears.

Pujada a Gràcia

Com és tradicional des de fa anys, es ve celebrant la pujada al santuari de Gràcia, organitzada pel Club Nàutic Arenal. Un cop al puig de Randa es concelebrà una missa i després la

Llorenç Mas, organitzador del Torneig.

S'Arenal de Mallorca

El «mini-tren» tindrà 25 milions de beneficis

El tren turístic de la platja de s'Arenal i Can Pastilla tindrà enguany uns beneficis de 25 milions de pessetes, segons ha manifestat el director de l'Empresa Municipal de Transports, Josep Alfonso.

Segons les dades del mes de juliol, 21.400 passatgers feren ús del «mini-tren». Durant els mesos de juny i juliol el nombre de passatgers va ser de 57.709. Aquesta xifra suposa uns quinze milions de pessetes en concepte de venda de tiquets.

Segons el gerent de l'EMT, a final de temporada s'espera que els beneficis del tren turístic siguin d'uns 25 milions de pessetes.

Per això aquesta és, sens dubte, una de les línies més rendibles de l'EMT. L'any passat, any en què el «mini-tren» entrà en funcionament, aquesta mateixa línia comptà amb més de cent mil passatgers.

Ciutat Jardí

El Bungalow, un edifici singular

Eren unes casetes de pescadors, quan ara fa 45 anys el prestigiós misser de Ciutat senyor Lluís Pinya les va comprar i hi va construir la seva residència d'estiu. Va passar el temps i fa una quinzena d'anys el seu fill hi va instal·lar un xiringuito per vendre begudes als banyistes. L'any passat, a causa de la regeneració de la platja, ha estat transformat en un autèntic bungalow on a més de begudes se serveixen paelles i entrepans exòtics. La música és bona i el tracte exquisit.

**CRISTALLERIA
LLANTERNERIA**

FORN CRIS

Sanejament, instal·lacions en general,
reparacions servei ràpid i garantit

Carrer Titus Livi, 7
Telèfons 261368-261398-261901-261930
CAN PASTILLA

EINES DE BRICOLAGE & MATERIAL PER LALLAR
EINES DEL CAMP & EINES DE CONSTRUCCIÓ, I MÉS COSES...

BITS «N» BOBS

CARRER DE L'EXERCIT ESPANYOL, 47
TEL.: 266832 S'ARENAL DE MALLORCA

**almacenes
femenias**

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

POLIGON DE LA VICTÒRIA:

Gran Via Asima, 1 - Tels. 20 47 62 i 20 47 02

PALMA CENTRE:

Carrer d'Aragó, 139 - Tels. 27 23 56 i 27 23 64

S'ARENAL:

Carrer de Diego Zaforteza, 1 - Tels. 26 00 87 i 49 16 11

LLUCMAJOR:

Ronda de Migjorn, s/n. - Tel. 66 07 01

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

Catalunya Històrica

Dr. Damià Contestí Sastre d'Esthàcar O.S.S.

3. Corts Catalanes i Codi del Usatge

En una ocasió, l'aleshores president del Parlament català actual, el senyor Heribert Barrera, digué que les Corts de Catalunya dataven del s. XIII, que ja seria qualque cosa... Crec que el senyor Barrera s'equivocà per humil. Certament que per a la història de les Corts Catalanes és fonamental la Const. «Una vegada lo any», de 1283, però les Corts com a tals, sorgides del costum o Dret Consuetudinari, daten de molt més enrera. Potser fins arribar el s. XIII no foren regulars ni continuades, i que solament es reunissin quan fos convenient o necessari. Però res d'això no impedeix que les Corts Catalanes sien, per a mi, les primeres, «el primer parlament d'Europa», almenys de l'Europa llatina i germànica... Aquí solament esmentarem l'assemblea que tingué lloc a Barcelona entre els anys 1064 i 1068, en íntima relació amb la promulgació dels «Usatges». Aquests són una recopilació de costums legals que passen al dret escrit; consten de quatre parts primitives respectivament en els anys 1058, 1060, 1064 i 1068, totes sota el regnat del part tants títols gloriós Ramon Berenguer I, el Vell. Sabem de la reunió d'una gran assemblea, que seria o bé el 1064 o bé el 1068, perquè en aquests anys es promulgaren els Usatges i fou en aquests anys que hi hagué diverses reunions i és tal vegada una d'aquestes, a l'entremig, on hem de situar les primeres Corts Catalanes. En aquest moment no tenc a l'abast el proemi oficial dels Usatges, traducció oficial del llatí al català, però pel que fa al cas és igual: l'esmentat preàmbul, com he dit «oficial», expressa que Ramon Berenguer, marit d'Almodis (sic), reuní «Cort general» (sic) on assistiren «bisbes, prelatos i altres clergues; barons i cavallers»; i també «homes de Viles»... juntament amb els quals l'esmentat Comte Sobirà —diu el preàmbul— establí moltes i saludables lleis.

Aquest codi és, més que res, una recopilació de costums legals, o sia, que ja tenien força de llei abans de ser inscrites com a tals, però que ara, convenientment sistematitzades i acurades, passaven al dret escrit. És curiosa la declaració que es fa en els Usatges respecte del costum con a llei popular i del dret a l'autonomia dels pobles, probablement la primera vegada a tota Espanya que aquest dret és reconegut pel dret escrit en un cos legal. L'Usatge «Unaquaque» diu —trad. oficial— que «casqua gent aiximateix elegeix sa pròpia llei per sa costuma».

Difícilment podran dir-se tantes coses importants, des del punt de vista socio-polític, amb tan poques paraules. Vegem-ho:

a) Consagra en el dret escrit (anys 1064-1068) coses que ja es practicaven i, per tant, tenien força legal. I no sabem des de quan ençà.

b) Dóna per fet i legalment acceptat que cada poble —«Casqua gent»— té facultat de per si, de baix en amunt, per regular-se políticament, i s'accepta d'aquesta manera, per a cada poble, el dret a l'autonomia o a l'autarquia pròpia i no solament a les grans regions, sinó també a les comarques i als simples municipis. Declaració transcendental i que explica com estigué sempre d'arrelat el «principi de subsidiaritat», fonament de les autonomies.

c) Consagra en el dret escrit el costum com a font de veritable llei. Aquesta, efectivament, no és solament la disposició del legislador, per competent que aquest sia; és també, o ha d'esser, la sorgida de l'entranya popular pels usos continuats i reiterats; és la llei no imposada des de dalt, sinó sorgida del poble mateix, d'acord amb ses necessitats i temps. D'aquí que estigués tan arrelat el Dret Consuetudinari. El poble, normalment, no crea mals costums.

Naturalment, essent aquelles Corts sobre tots els combats, sobre tota la terra catalana —d'ençà i enllà dels Pirineus— el Codi dels Usatges regia també a tot Catalunya. I les esmentades Corts de 1064-1068 i les que seguirien, més o menys intermitentment fins al s. XIII, han d'esser tingudes, si no es demostra el contrari, per «veritables Corts», per autèntiques assemblees parlamentàries, tota vegada que no solament són convocades, presidides i clausurades pel Sobirà mateix —facultat regia— sinó que s'hi veuen perfectament representades —en la forma electoral que els temps permetien— els «tres estaments» generals de la població: el «Braç Noble» (barons, cavallers...), el «Braç de l'Església» (bisbes, prelatos i altres clergues) i el «Braç Popular» (l'expressió «hòmens de Viles» no deixa lloc a dubtes).

Es tracta, per tant, de les per tants títols notabilíssimes Corts Catalanes. Una mostra més de la veritable sobirania de Catalunya, tant si es vol com si no es vol. I no precisaren per a res el permís del rei de França... ni de cap altre.

4. El nom de Catalunya

Curiosament, si es confirma plenament —i en duu camí— el que direm, el nom de «Catalunya» va significar el mateix que el nom de «Castella». Aquesta, conformada per comtats als límits del regne de Lleó —«Condados fronterizos, de frontera o extremadura»— estigué molt poblada de castells i fortaleses, fet que causà que es conegués el territori del futur regne amb el nom de «Castiella», i d'aquí «Castilla», terra de castells. Doncs bé, els comtats del terror de la vella Marca Hispànica —foren anomenats «hispànics» primer que cap altra terra a partir de la Reconquesta—, com a territori també de frontera, eren poblats de castells i fortificacions diverses a tot arreu... El comandament d'aquestes fortaleses, en la jerarquia d'aleshores, estava confiat a una mena de governadors militars anomenats «Castlans», que solien tenir un «Sots-castlà» com a lloctinent; «Castell» era, efectivament, casal defensat per murs, torres i torretes i solien estar a llocs enlairats i d'accés difícil, amb una porció de terreny pròpia.

Els Castlans tenien a càrrec seu la formació militar dels habitants i dependents del castell. Es veu que, com Castella, l'existència de tantes fortificacions acabaria per imprimir un caràcter al territori i als «Castlans» com la seva institució més característica, que els estrangers acabaren per donar —possiblement començaria essent paraula d'argot— als nostres pobles el nom genèric, per entendre'ns, de «Catelans» (derivat de «Castlans»), o Host de Catelans, paraula que s'escrigué amb diferent grafia, per exemple «Cathalans». Aquest mot vé a significar, per tant, el mateix que «Castellano», o sia,

comandant o governador d'un castell.

Es veu que la paraula féu fortuna, com altres tantes. Al poema «Carmen Laurentii Veronensis», del s. XII, glosant l'expedició de Ramon Berenguer III contra els musulmans de Mallorca al 1115, es dóna el nom, als naturals del Principat, de «Catelans», i a Ramon Berenguer, el cabdill, se l'anomena «Catalanicus Heros» i «Dux Cathalanensis».

I d'aquesta paraula es formaria la paraula «Catalunya», per designar el país sencer.

C. Punt referent al feude de Catalunya envers França

1. Primera època

Ja hem vist com al començament de la Reconquesta, la terra que es diria més endavant Catalunya féu uns aixecaments contra l'invasor islàmic. Hem parlat de *Teodomir*, d'*Eudes*, d'*Unger*, dels *Senyors de Montgrony*, dels *cavallers d'Egara*, dels *Cinc Castells*... coses silenciades —considerant que són meres llegendes, no discutint res, en canvi, a Castella— pels llibres de text d'història. Hem vist com, més tard, els naturals de la nostra terra s'aliaren als francs, més ben organitzats, per reconquerir la seva terra. Hem esmentat Carlemany, més venerat com a Emperador del Sacre Imperi europeu que com a Rei dels Francs (també ho era dels Alemanys i dels Itàlics); la capital, Aquisgrà, no radicava precisament en territori franc, sinó germànic, fet que fa dir a Verdaguer:

*«En Aquisgran,
Carles lo many un dia estant,
sol de la Història,
en trono d'or;
de duc s i prínceps, amb la flor
de tots els pobles...»*

Ell organitzà la Marca Hispànica i a ell i sos successors imperials reté homenatge la terra catalana... En rebé Ludovic (s. VIII) i Pipí, i Carles el Calb., i aquí és, amb l'esmentat Wifred I, on començà la independència, o almenys els moviments clarament independentistes de la Marca envers els francs. Sembla ser que l'heretabilitat de la dignitat comtal superior sobre tots els comtes del territori, fou donada a Wifred per Carles i poc després ratificada al 877 a l'assemblea franca feta a Quiercy-sur-Oise; però més tard Wifred obtindria la completa independència del territori que anava reconquerint.

Hem vist com el mateix Wifred pactava, guairejava i feia paus ell mateix, sense la intervenció del monarca franc; que els àrabs el consideraven sobirà; que encunyà moneda pròpia... i hem vist la successió, mort Wifred, en les persones dels seus descendents, que obren també amb completa independència.

Hem de fer especial esment en aquest punt «independentista» de Borrell, titulat a més de Comte de Barcelona, Príncep de Catalunya, Duc de Septimània i Marquès de Gòtia. Els historiadors que dubten que la independència fou aconseguida per Wifred I, no dubten, en canvi, que sí l'aconseguí Borrell. Recordem que a Wifred I el succeí Wifred II, després Sunyer i finalment Borrell.

Continuarà: C. Punt referent al feude de Catalunya envers França

1. Primera època

Comèdia a ses Cadenes

Quan es tracta del nostre poble, dels nostres veïns i parents, amics i coneguts, el crític d'art ho té mol difícil per intentar ser i semblar imparcial. A manera d'exemple, és com si la mare o la matexia padrina escoltessin una poesia del seu fill o nèt i els demanassin després que com havia anat la cosa:

—Home, sense dubtar-ho, beníssim, ho ha fet molt bé, però que molt bé. Quins gestos, quina expressió, quina facilitat de paraula. Tot un rapsode. I encara en dubtau? Beníssim, beníssim...

I ara jo voldré fer de crític teatral de bromes, com qui diu, i pretendré emetre un judici crític del moviment rítmic damunt l'escenari, de la capacitat mimica, dels diàlegs i dels monòlegs, etc...? Res, homes, res...

—Ho ha fet molt bé, però que molt bé. I tots, eh? Tots, sense cap excepció.

I ara que ja m'heu vist la intenció, amics de ses Cadenes, per completar aquesta ressenya haurem de dir que la representació teatral va tenir lloc el dia 6 d'agost de 1989, al pati i l'esplanada de ses Cadenes. Hi eren presents tots els veïns del poble i molta gent del Pilarí i de S'Arenal.

L'obra representada

es titulava «Pobres casats», de Lluís Segura, i aquests són els actors i actrius que integren el grup:

Josep: Llorenç Sastre.
Pilar: Apol·lònia Barceló.
Jaume: Pere Munar.
Paquita: Catalina Amengual.
Ramon: Biel Amengual.
Rita: Joana Gayà.
Metge: Tomàs Carrillo.
Toni des Xiste: Biel Alemany.
Pereta: Maria Josep

Capellà.

Llofriu 1: Catalina Amengual.

Llofriu 2: Agueda Alemany.

El director és Francesc Quetgles; els apuntadors són Lúcia Munar i Maria Tur; del maquillatge, el so, la tramoia, la llum, la decoració i altres herbers se n'encarrega tot el grup.

Jo, personalment vaig passar una agradable vetlada. Enhorabona i fins una altra! (A. de V.).

El «Diari de Lleida» surt en català

AVUI
LLEIDA — El quart diari escrit íntegrament en català es publica des d'avui a la capital del Segrià. *Diari de Lleida*, amb una tirada mitjana de 5.000 exemplars, serà editat pels germans Dalmau, que també són accionistes majoritaris de l'empresa que edita un altre diari lleidatà, *La Mañana*.

La presentació del número 1 del *Diari de Lleida* en català es va fer ahir en presència de Joaquim Xicoy, president del Parlament.

En la nova etapa, *Diari de Lleida* es publica en *offset* i amb color a la portada. Sortirà de dimarts a diumenge amb 32 pàgines. La informació que proporcionarà el rotatiu serà de tot el món, però amb una incidència especial de les notícies de Lleida i les comarques veïnes.

També dedicarà molt d'espai a les informacions d'esports, que acaparan tota l'última pàgina com si fos una altra portada, a més de pàgines interiors.

Disseny amb moltes fotos

El director del diari és Josep Ramon Correal, fins ara director de *La Mañana*. Aquest altre diari el dirigeix provisionalment el periodista Jordi Pérez Ansotegui. La redacció del *Diari de Lleida* té quinze persones i n'hi ha deu més a la plantilla en altres tasques complementàries.

El disseny del nou diari en català farà que s'assembli a la primera etapa d'*El Periódico de Catalunya* i al diari nord-americà *USA today*, segons el director del *Diari de Lleida*. També ha manifestat que vol que el nou periòdic en català tingui un aire juvenil, amb molts reportatges i menys articles d'opinió. El públic a qui va destinat és el jovent, que sap llegir el català.

Fins ahir, Catalunya tenia tres diaris escrits totalment en català: l'*AVUI*, el *Punt Diari* de Girona i el *Diari de Barcelona*. Des del gener del 1939 fins al 23 d'abril del 1976 no es van poder editar diaris en català a l'Estat espanyol. Només al principat d'Andorra va sortir del 1974 al 1977 un diari titulat *El Poble Andorrà*. L'any 1977 es va convertir en setmanari.

La represa de la llarga tradició de diaris en català, a Catalunya, va ser una fita important de la transició cap a la democràcia. La diada de Sant Jordi del 1976 va estar marcada per l'aparició de l'*AVUI* com un èxit nacional.

Tres anys més tard, al febrer del 1979, va néixer a Girona un altre diari en català, el *Punt Diari*. Mentrestant, anaven sortint setmanaris comarcals en català que feien una tasca de normalització arreu de Catalunya. Actualment hi ha *El 9 Nou* i *Regió 7*, que es troben a mig camí entre un diari i un setmanari i que són els capdavanters quant a difusió dins l'anomenada premsa comarcal. El tercer rotatiu en català va ser el *Diari de Barcelona*, en una nova etapa després d'una llarga crisi i un temps sense aparèixer.

Segona capçalera més antiga

El *Diari de Lleida* s'havia començat a imprimir —en castellà— l'any 1860. És, per tant, el segon més antic de Catalunya, ja que el *Diari de Barcelona* té el rècord d'antiguitat de tot el continent europeu.

Segons el director del nou rotatiu en català, els propietaris dels dos diaris lleidatans, amb la catalanització del *Diari de Lleida* han fet «una aposta de futur». I el futur de la premsa comarcal passa també per la normalització lingüística.

OFERTES ESPECIALS PER AQUESTA TEMPORADA

Dormitori de matrimoni amb un guardarrobes de quatre portes i dues llunes, entressolat interior, caixons vists, lilit per a dues persones, dues tauletes de nit, lligador i somier

10.847 ptes. mensuals

Menjador modern compost d'una taula rodona extensible de 110 cm. sis cadires tapissades de vellut, llibreria de dos metres

13.126 ptes. mensuals

Dormitori juvenil, compost de guardarrobes de 150 cm. amb entressolat interior, caixons vists i dues portes, dos llits de 90 cm., dos somiers, una tauleta de nit, i una tauleta escritori, colors a elegir

7.738 ptes. mensuals

Conjunt de tresillo per a cinc persones, compost d'un sofà de tres places i un de dos, desfundable i rentable, teles a elegir

8.738 ptes. mensuals

SENSE ENTRADA I A COMODOS TERMINIS!

Amobiam la seva cuina a mida des de l'incredible preu de **45.000 ptes.**

MOBLERIA MALLORQUINA

Gabriel Carbonell, 83

Tel. 27 51 84

MOBLES NUBE

J. Anselm Clavé, 12

Tel. 72 52 50

CIUTAT DE MALLORCA

ORDINADORS I IMPRESORES

HYUNDAI
COMPUTER DIVISION

Especials per a la petita i mitjana empresa

Grans facilitats de pagaments sense entrada i en terminis molt còmodes

INTERNACIONAL COMPUTING

Carrer Marqués de la Font Santa, 76 - Tel. 24 84 54 CIUTAT

SI COMPRAU UN ORDINADOR DE 30 MEGUES 286 ¡REGALAM UNA IMPRESSORA!

Impressores amb un 25% de descompte Cintes d'impressora!

Diskkets des de 86 ptes.

Cintes d'impressora des de 295 ptes.

GALERIES COMERCIAL PONENT

PAPERERIA UNIVERSAL

Diaris, revistes i papers

BAZAR-FERRERIA BADIA

Tot allò que heu de menester pel vostre bricolage

HAMBURGUESERIA

PAJARO CARPINTERO

Menjars, begudes i bona companyia

SUPERMERCAT BADIA

Articles per menjar i per beure

Carrer Joan d'Austria, 9

Carrer Admirall Viera, 10

BADIA GRAN

Tomeu Martí, de
La Crida a la
Solidaritat, va
ser detingut als
incidents de
Montjuïc.

Tomeu Martí: «L'independentisme és un moviment creixent entre la joventut mallorquina»

F. Seguí

El jove mallorquí membre de la Crida a la Solidaritat que va ser detingut als incidents de Montjuïc contà, de tornada de Barcelona, els successos i les circumstàncies de la seva detenció, així com coses relatives al moviment independentista al qual pertany i del qual és el portaveu a les Illes.

Quasi un centenar de joves mallorquins, integrats en distintes opcions independentistes (el Moviment de Defensa de la Terra, Catalunya Lliure, Esquerra Republicana de Catalunya i la Crida a la Solidaritat) anaren fins a Barcelona per participar en els actes de l'Onze de Setembre, diada nacional de Catalunya.

Tomeu Martí, de 20 anys, va ser un d'aquests ma-

llorquins. Va ser detingut per llançar coets en protesta per la presència dels reis de d'Espanya als actes d'inauguració de la Copa del Món d'Atletisme que se celebrà a l'Estadi Olímpic de Montjuïc.

L'independentista mallorquí, juntament amb d'altres companys, va ser duit a comissaria, on prestà declaració i finalment va ser posat en llibertat així com els seus companys.

Tant Tomeu Martí com els seus companys denunciaren els maltractaments soferts per part de la policia, i declararen que «varem ser objectes de tot tipus de vexacions mentre ens feien declarar».

«La detenció s'efectuà amb un gran desplegament i espectacularitat de mitjans», segons Martí, «des de l'exterior llançàvem coets damunt l'estadi, sense intenció de ferir ningú, quan un helicòpter de la policia vengué cap a nosaltres i ens apuntaren amb metralladores».

La Crida a la Solidaritat, segons Martí, «és un moviment ciutadà que té per objecte la defensa de la cultura, la llengua i la nació catalanes. En principi som pacifistes, ecologistes i, és clar, antimilitaristes. Som conscients, emperò, que en determinades ocasions la violència també és apta per aconseguir la independència».

«Els mallorquins com en Macià Manera i en Marcel·lí Canet, empresonats juntament amb altres patriotes catalans per haver defensat la independència del nostre país, són una demostració del sotmetiment a Espanya que patim. A l'illa, el moviment independentista ja és considerable».

«Tots nosaltres —segueix dient Tomeu Martí— ens indignam davant la diferència de tracte de què son objecte els presos polítics catalans per una part i els feixistes com Jaime Martorell per l'altra. És precisament aquesta diferència el que ens duu a defensar amb totes les nostres forces els patriotes reclusos a les presons espanyoles, algunes vegades només per haver-se defensat dels feixistes que atempten contra la nostra llengua, cultura i nació catalanes».

THAILANDIA T'ESPERA

Del 13 al 28 de novembre

BANGKOK, PHUKET I CHIANG MAI

Preu per persona
207.000 ptes.

Inclueix translats, avió,
hotels primera especial en
règim d'alojament i
desdijuni americà

VIATGES TURASIA

Carrer d'Aragó, 44 - 1 - Tels. 27 22 65
CIUTAT DE MALLORCA
Carrer Virgili, 3 - Tel. 49 11 59
CAN PASTILLA

Cursos de Català per a Adults

QUINS?

NO - CATALANOPARLANTS

A1- Comprensió oral i escrita de la llengua.
Expressió oral: Iniciació.

A2- Expressió oral. Comprensió oral i escrita.
Perfeccionament.

GC- Grup de Conversa.
Expressió oral: Adquisició de fluïdesa.

CATALANOPARLANTS

B- Expressió escrita: Adquisició de les regles
generals que regeixen la gramàtica.
Expressió / comprensió oral i escrita:
Perfeccionament.

C- Expressió escrita: Adquisició de les regles
particulars i de les excepcions que regeixen la
gramàtica.
Expressió / comprensió oral i escrita: Aprofundiment.

D- Domini pràctic i estudi teòric del sistema lingüístic.

CC- Curs de Cultura. Història i literatura.

ON?

HORARI	BARRIS	DIES	
		DIJOURS BIMÈRES	DIJOURS BIMÈRES
DE 9:30 H A 11:00 H	CENTRE	B - C - A1	A2 - D - GC
DE 17:00 H A 18:30 H	CENTRE	B - D - A2	C - A1
DE 20:00 H A 21:30 H	CENTRE	B - C - D A1 - A2 - GC	A1 - A2 - CC B - C - D
	EL MOLINAR	A1 - B	
	POLIGON DE LLEVANT	B - C	A1 - D
	SANT JORDI		D
	SANT JOSEP	A1 - B	
	S'ARENAL		A1 - B
	SON CANALS	A1	B
	SON CLADERA		A1
	SON ESPANYOLET	A1 - A2	B - C
	SON FERROI	B - C	
	SON OLIVA		B
	SON RAPINYA		A1
	SON SARDINA	B	

INSCRIPCIÓ

OFICINA D'INFORMACIÓ I TURISME
Plaça d'Espanya, s/n.
(De 10.00 h. a 13.00 h. i de 16.00 a 20.00 h.)
OBRA CULTURAL
C/. Impiemta, 1 pral. 2ona.
(De 9.00 h. a 15.00 h. i de 17.00 a 20.00 h.)

☎ 71 48 57 72 32 99

ajuntament
de palma

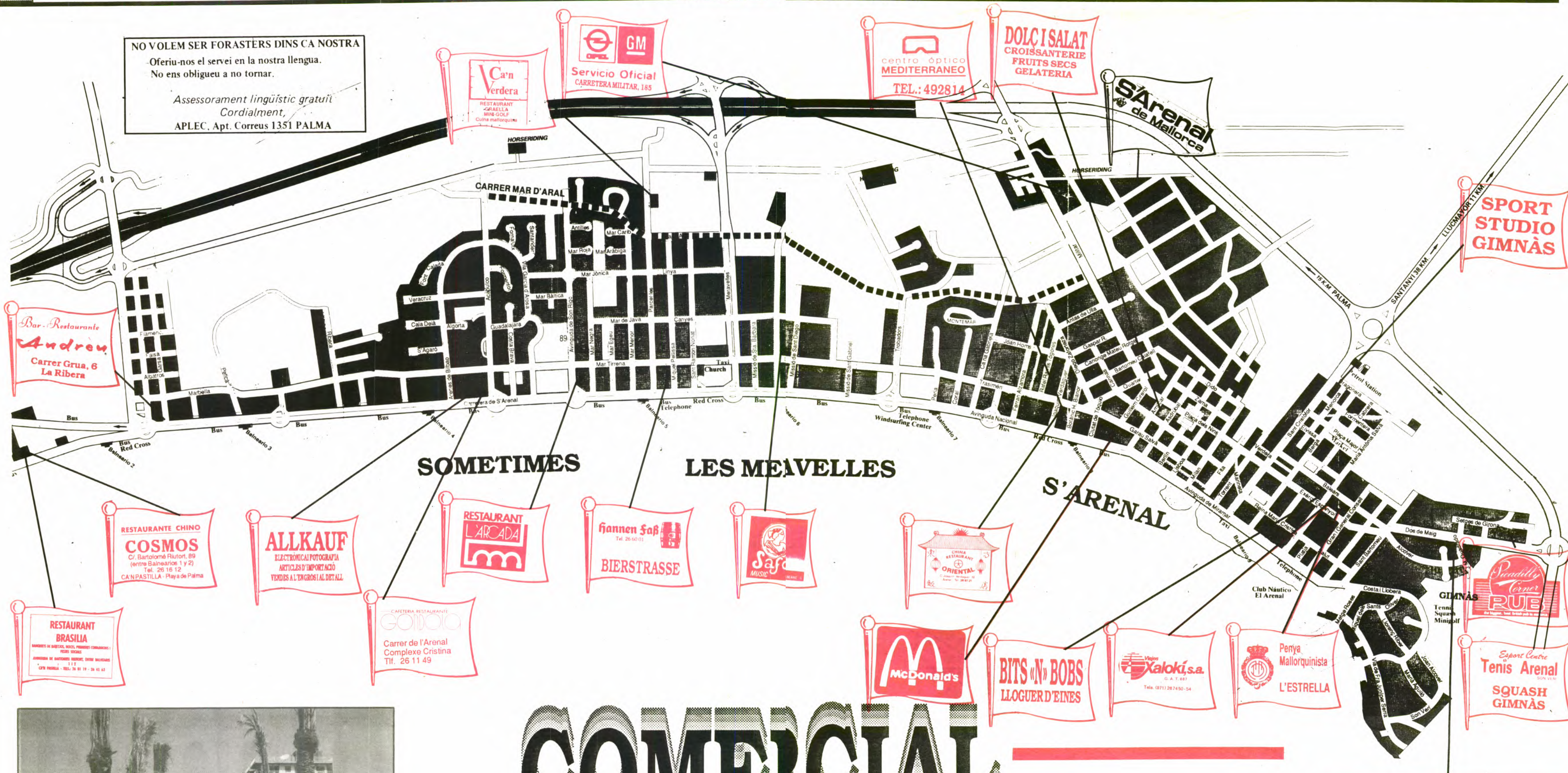

NO VOLEM SER FORASTERS DINS CA NOSTRA
Ofereix-nos el servei en la nostra llengua.
No ens obligueu a no tornar.

Assessorament lingüístic gratuït
Cordialment,
APLEC, Apt. Correus 1351 PALMA

COMERCIAL ARENALERA

Beber y Comer
SA FOGANYA

POLLASTRES rostits per menjar o per endur-se'n
Qualitat en HAMBURGUESES, «PINCHOS» i ENTREPANS
Carrer Dos de Maig, cantonada Josep M. Quadrado
Tels. 26 90 17 - 10 - S'Arenal de Mallorca

Guillem Duran
MATERIALS DE
CONSTRUCCIÓ
Tlf. 26 92 62

Jardí de la Infància
«Las Ardillas»
Vicente Tofiño, 12

**MATERIALS DE
CONSTRUCCIÓ
DURANSA**

SABATERIA PONS

Xarcuteria i carnisseria
GERMANS LOPEZ

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIÀRIA

CAN PASTILLA planta baixa tipus xalet dues altures, 3 dormitoris, 2 sales de bany, saló-menjador amb foganya, cuina amb rebost, 200 m². de jardins, dues places perls catxes, prop de la mar, zona tranquil·la. 18.900.000 ptes. Tlf.: 230468.

PISOS I XALETs
per llogar a la comarca de S'Arenal.
FIQUES SASTRE BARCELO
Carrer Milà, 15.
Tel. 260649.
S'Arenal de Mallorca

Necessit solar d'un miler de metres quadrats a S'Arenal. Tel.: 265590.

LLOC ESTUDI per hores. Màxima discreció i serietat. Tel. 404218.

CAN PASTILLA, davant l'Hotel Oasi, lloc primer pis molt gran, apte per dispensari, agència de viatges... Tels. 469424 - 468493, de 13 a 16 hores.

IMMOBILIÀRIA MIR-AMENGUAL

COMPRA-VENDA
LLOGUER DE TOTA
CLASSE DE BENS
IMMOBILIÀRIS

Carrer de San
Cristòfol, 16
Tel. 26 92 50
S'ARENAL

IMMOBILIÀRIA BALEAR C.B.

A.P.I.M. DARDER
CARRER DE SA FONT, 66
TELEFONS: 662402 - 662411
FAX: 662161
LLUCMAJOR

SANT JORDI, terreny rústic, 11.250 m²., 4.500.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

NECESSIT FINCA fins a 4 quarterades, entre ses Cadenes, es Pillari i s'Aranjassa. Telf.-491016.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

TRANSPAS LOCAL gran, al carrer Trasimen de S'Arenal. Actualment serveix d'oficina. Telèfons 268201 - 490152.

TRANSPAS restaurant per una tercera part del seu valor, per no poder atendre. Contracte indefinit. Local que pot servir per qualsevol altre negoci. Tel. 710087.

SON FERRIOL, planta baixa, sotil obert amb terrassa, jardí, dormitoris, cuina amoblada amb fusta del nord, venc per vuit milions de pessetes. Facilitats. Tels. 244422 - 243729.

ES MOLINAR. Pis en finca de tres anys, tres dormitoris, venc per sis milions, dos milions i mig d'entrada. Tel. 249775.

ES MOLINAR, venc pis al carrer del Tinent Torres. Quatre milions vuitcentes mil ptes. Tel. 242531.

CAN PASTILLA, lloc apartament de tres dormitoris. Tel. 460689.

BELLAVISTA, venc apartament 3 dormitoris, bany, lligador, traster, energia solar, jardí, vista a la mar, a 15 minuts de Ciutat. Tel. 710704.

TRANSPAS consultori de telèfons i licoreria a Can Pastilla. Tlf.: 261368.

VENC PIS amoblat, de dues habitacions dobles, a les Palmeres. 4.000.000 de pessetes. Telf. 264167.

TRASPAS LOCAL de 250 m² a l'altura del balneari 8 de S'Arenal, per tres milions de pessetes, lloguer 70.000 ptes. Tel. 261671.

ARENAL, 2 pisos fets 1 de sol, 6 dormitoris, 2 banys, gran cuina, amoblat. 10.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ARENAL, 4 dormitoris, 90 m². de terrassa, vistes a tota la badia, sense mobles. 8.400.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

LES MERAVELLES, dúplex 100 m. 3 dormitoris, zona tranquil·la, sense mobles. 15.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ARENAL, pis 3 dormitoris, 100 m²., amoblat, molt bones vistes. 8.500.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ARENAL, planta baixa, 150 m²., nova construcció, 3 dormitoris. 10.500.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

BADIA GRAN, xalet adossat, 3 dormitoris, nova construcció. 14.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

CAN PASTILLA, pis 2 dormitoris, amb terrassa, amoblat. 5.400.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ARENAL, locals de nova construcció. 14.000.000 a 30.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

URBANITZACIO SA TORRE, solar 1.000 m²., primera línia., tancat, edificable 300 m². 12.600.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

DAVANT el Palau del Rei a Marivent venc estudi. Dos milions de pessetes al comptat. Tlf.: 410522.

LES PALMERES, solar 1.140 m²., tancat. 5.800.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ZONA LLUCMAJOR, rústica, 2 quarterades, casa, 1 dormitori, sala - menjador amb ximeneia, porxada tancada, 700 arbres fruiters, regadiu per goteig. 14.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

EL PIL·LARI, hostal 300 m²., planta baixa, 10 habitacions, gran cuina industrial, 3 sales, equipat completament. MIR - AMENGUAL. 269250.

ZONA SON VERI, planta baixa amb jardí, 100 m². habitables, 20 de terrassa, 100 de jardí. 12.600.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

ZONA SON VERI, traspàs gelateria a 50 metres de la platja, bal. 9. Traspàs restaurant bal. 8-9 a 50 metres de la platja, molt ben muntat. Venc bar 160 m²., categoria primera especial, bal. 9. MIR - AMENGUAL. 269250.

ARENAL, traspàs souvenir, supermercat, bona situació, contracte indefinit. 16.000.000 ptes. MIR - AMENGUAL. 269250.

SNAT JORDI, en construcció, entrega de claus a finals d'any, 110 ml., traster, ximeneia, garatge opcional. 10.000.000 ptes., facilitats. MIR - AMENGUAL. 269250.

LLOGUERS zona Can Pastilla - Arenal, apartaments, xalets per a la temporada d'estiu o per a tot l'any. MIR - AMENGUAL. 269250.

APARCAMENT al carrer Xabec de Can Pastilla. Trucau hores de menjar i per la nit. Tels. 462228 - 463051.

APARTAMENT amb una habitació doble i una individual, lloc per temporada o per mesos a Can Pastilla. Tel. 460689.

LES PALMERES. Lloc apartament amoblat i nou. Dues habitacions dobles i piscines comunitàries. Tel. 465935, hores d'oficina.

S'ARENAL, entre els balnearis tres i quatre, a primera línia, lloc pis amb dos dormitoris. Tel. 232810.

CAN PASTILLA directament del constructor, venda de xalets adossats, plantes baixes i duplex. Tel.: 272265.

SON FERRIOL NOU xalets adossats, 140 m². 3-4 dormitoris, 2 sales de banys, 80 m². de jardins, acabats de primera, claus en ma, 12.500.000 ptes. Facilitats Tlf.: 726285.

BADIA GRAN xalets clau en ma, 3 dormitoris dobles, bany i lligador cuina amoblada, menjador amb foganya, jardins 13.200.000 ptes.

SON SARDINA casa planta baixa quatre dormitoris, cuina amb rebost, portassa, trispols de gress, fusta del nord. 14.700.000. Tlf.: 725234.

SON FERRIOL casa de foravila 116 m². construits, porxos, pou, safareix 1.800 m² de terreriny, llum, telèfon. 15.000.000. Tlf.: 230616.

SA TRANPASSA local de 360 m². al carrer Sant Cristòfor de S'Arenal. Impremta Graficart. Tlf: 268964.

BADIA BLAVA xalet dins trast de 700 m²., 4 dormitoris, 2 sales de banys, lligador, 2 foganyes. 20.000.000. Tlf.: 230616.

SON FERRIOL NOU xalets adossats a estrenar, 3-4 dormitoris, 2 sales de banys, 190 m². de jardins 11.700.000 ptes. Tlf: 710137.

BADIA BLAVA xalet de dues altàries, 3 dormitoris, 2 sales de bany, cuina amoblada, façana a dos carrers, 300 m² d'hort. 11.000.000 ptes. Tlf: 710700.

VENC llibres vells. Tlf: 267138.

BORSA DEL MOTOR

Seat Ibiza, PM-N. 700.000 Ptes. Panda Marbella, PM-N, 530.000. Volkswagen Polo, PM-N, 680.000. Seat 127, quatre portes, PM-P, 85.000. Seat 127, PM-X Fura, 75.000 Ptes. Telf. 248914 - Son Ferriol.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RENAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ANIMALS DE COMPANYIA

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - De di lluns a divendres, de 17 a 20 hores.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'ARENAL DE MALLORCA

Nom:
Cognom:

D.N.I.
TELF:

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó.
- Useu lletres majúscules.
- Escriviu dins el requadre el text.

TEXT:

Ompli aquest cupó i enviaï-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 - SES CADES DE S'ARENAL

CRISTALLERIA LLUCMAJOR

Acristallaments d'Obres - Miralls - Vidres de color - Decorats - Vidreres Artístiques.
Ronda de Migjorn, 105. Tel.: 661493
LLUCMAJOR (Mallorca)

Petits anuncis

ENTRE CAN PASTILLA i s'Arenal, cerc nau industrial o solar gran, per construir-n'hi una. Tel. 261246.

NECESSIT Magatzem, casa vella o solar a Ses Cadenes, Píllari o Meravelles. Ofertes al 261246 - 261052.

Rústica de regadiu de vers s'Aranjassa, 10.000 metres quadrats, casa legítimada que necessita reformes al molí, safareig. Possibilitat d'electricitat. 11.000.000 ptes. Facilitats. Tel.: 715131 i 740236.

PERRUQUERIES

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Can Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

VIATGES

VIATGES S'ARENAL
Billets d'avió i de vaixell
Vols xàrter
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.

Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

VIATGES JUTLANDIA TOURS, lloguer de cotxes, vols xàrter, oferta Canàries 2 per 1 (el seu acompanyant de franc), Londres des de 16.000 Ptes. Carrer Miramar, 25 - bis. Tel. 263585.

VIATGES XALOKI. Billets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VENDES

VENC BOT de fibra de 10 pams descobert amb motor fora borda de 7'50 CV «Mercury». Tel. 262769. Ref. Miquel.

VENC ciclomotor Mobyette Liberty, color blau metal·litzat, amb intermitents, per 55.000 ptes. Tel. 238981.

OUS FRESCS
de gallina rossa
Servici a restaurants i hotels cada tres dies.
Preus interessants.
Granja Acosta.
Llucmajor.
Tel. 660432.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferrer.

VENC NAU 250 m². a s'Arenal. Tel. 268111. Demanar per Agustí.

VENC CASA gran, 1.000 m², cente Llucmajor, carrer de Sant Pau. Tel. 260164.

PERSONALS

FADRINA, 28 anys, morena, alta, estudis superiors, apartament; voldria conèixer jove treballador, senzill, alt, per a fins seriosos. 247912.

VIUDA, 55 anys, casa, bons estalvis, atractiva, educada; voldria conèixer senyor sense vicis i que li agradi la casa per a amistat seriosa. 710087.

JOVE, 1'78 d'alçada, atractiu, estudis universitaris, 27 anys, cotxe; voldria conèixer senyoreta guapa i simpàtica, per a amistat seriosa. Apt. 10.237 Palma.

VIUDA, 60 anys, sincera, visc en un poble; voldria conèixer senyor bo per a amistat sincera. Apt. 10.093 Palma.

FUNCIONARI, 34 anys, atractiu, morè, alt; voldria conèixer al.lota amorosa i atractiva, per a fins matrimonials. Apt. 10.237 Palma.

SEPARAT, 45 anys, ros, ulls verds, cotxe i pis; voldria conèixer senyoreta, no importa el seu estat civil, per a amistat sincera. Apt. 10.093 Palma.

ESTUDIANT, 23 anys, alta, rossa, simpàtica; voldria conèixer jove educat i sincer, per a amistat seriosa i duradora. Apt. 10.237 Palma.

ASTROLEG, 32 anys, alt, robust; voldria conèixer senyoreta bonica, educada i que li agradi l'astrologia per sortir i dur una amistat seriosa. Apt. 10.237 Palma.

OFICINISTA, 30 anys, atractiu, bon nivell cultural; voldria conèixer senyoreta atractiva, educada, per una bona amistat seriosa. 710087.

PEDIATRA, 45 anys, alt, atractiu, de bon cor; voldria conèixer senyoreta simpàtica i educada per a amistat seriosa i fins matrimonials. 710087.

ATS, 34 anys, fadrina, de poble; voldria conèixer jove d'uns 37 anys, alt, educat i treballador, per a amistat sincera i fins seriosos. 710087.

PROFESSOR, 34 anys, divorciat, sense vicis, cotxe i barca; voldria conèixer senyoreta alta, educada, no importa el seu estat civil, per a amistat sincera. 247912.

EMPRESARI, 35 anys, fadrí, físicament agradable, alt, bon nivell de cultura; voldria conèixer senyoreta alegre i de caràcter bondados per a amistat sincera. 247912.

FADRINA, cuinera, alta, bona presència; voldria conèixer senyor d'uns 56 anys per fer sortides amb fins matrimonials. 247912

ITALIANA, 25 anys, alta, guapa, educada; voldria conèixer jove alegre i a qui agradi la casa per fer una bona amistat i amb fins seriosos. 247912.

MECANIC, 25 anys, treballador, alt, atractiu, cotxe i moto; voldria conèixer senyoreta educada i alegre, per a amistat seriosa. 710087.

SEPARADA, 39 anys, guapa, educada, bon caràcter; voldria coneixer senyor comprensiu d'uns 44 anys, no importa estat civil, per una bona amistat. 710087.

VOLDRIA conèixer al.lot d'uns 24 anys, alt, amb moto, per sortides i excursions al camp i al cine; som elegant i de bon caràcter. 710087.

FADRI, 24 anys, robust, morè, bon caràcter; voldria conèixer senyoreta alta, educada i amorosa per a fins seriosos. 710087

M'AGRADARIA conèixer senyoreta culta, treballadora i senzilla per sortir i tenir una amistat seriosa; tenc 35 anys, negoci propi i cotxe. 710087.

MECANIC, 26 anys, alt, amb estudis mitjans, cotxe, m'agradaria conèixer senyoreta bonica i amorosa per a fins matrimonials. 710087.

SEPARADA, 36 anys, perruquera, negoci propi, morena, atractiva; voldria conèixer senyor educat, sense vicis i treballador per a amistat seriosa. 247912.

DIVORCIADA, 47 anys, amb dos fills; voldria conèixer senyor lleial i educat per fer sortides i amistat sincera. 710087.

ROSSA, mallorquina, alta, atractiva, secretària; voldria conèixer jove de 27 anys, educat i simpàtic, per a fins seriosos. 247912.

FUNCIONARI, 26 anys, fadrí, la soledat envolta la meua vida de turment, voldria trobar al.lota de 18 a 26 anys que sigui amorosa i molt graciosa. 710087.

ESTUDIANT, 20 anys, visc sol, cotxe, t'espera tu, dona dels meus somnis adorables fins que arribis al meu cor i d'una fletxada em facis tornar boig d'amor. 710087.

MESTRA, 32 anys, em voldria casar amb un home molt ben dotat, però sense vicis, crida, t'esperaré amb ansietat. 710087.

AL.LOTA, 23 anys, alta, atractiva, amorosa; voldria conèixer al.lot alegre i educat per fer sortides i amistat sincera. 710087.

JUBILAT, bona presència, visc en un poble; voldria conèixer senyoreta a qui agradi la casa i que sigui sincera, per a amistat i fins seriosos. 710087.

FADRI, 23 anys, estudiant, moto, bon caràcter, alegre; voldria conèixer senyoreta de bona presència, sincera i educada, per fer sortides i amistat sincera. 247912.

DIVORCIAT legalment, voldria conèixer senyoreta d'uns 49 anys, alta, alegre educada, per fer sortides i amistat sincera. No tenc vicis. 710087.

VIUDA, 55 anys, sense fills, el meu cor obri les seves portes de pinte en ample i no les tancarà fins que trobi el meu gran amor, gaudirem de la vida. 710087.

NO PUC TROBAR la sort en l'amor, si tu em pots ajudar endavant, crida, jove de 30 anys, ros, grans ulls negres, 1'73, prim. 710087.

NEGOCI PROPI, 45 anys, seriosament, cerc senyora que em faci feliç i, per suposat, jo a ella, amor mutu. 710087.

MESTRESSA DE CASA, 50 anys, atractiva, sense fills, separada; voldria conèixer senyor educat, a qui agradi la casa i sense vicis, per a amistat sincera. 247912.

S'VIATGES
S'arenal

Billets d'avió i de vaixell.
Vols xàrter.
Crediviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de billets a domicili. Amilcar, 16.
Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

Les tertúlies del Bar Güell són d'allò més interessant, ho són pel bon sopar a base de productes de la terra, la discussió que segueix al sopar, mentre se continuen fent copes és el millor de tot, i més quan l'interlocutor convidat és qualcú com en Jaume Santandreu, el protector dels marginats de Mallorca. Idees com la que segueix en poden ser una mostra: L'Església Mallorquina té edificis i personal més que suficient per ajudar els pobres, però resulta que la majoria de frares i monges de Mallorca amb vot de pobresa ensenyen matemàtiques als fills dels rics.

PERSONALS

SENYORA, viuda, sense fills ni problemes, vida acomodada. Cerc senyor fins a 65 anys, dinàmic, juvenil. Bona amistat de moment, per formar una llar. 710087.

CUBANA, vida tranquil·la, estalvis, pis propi, afeccionada a les novel·les de misteri, lectura informativa. Voldria trobar parella, senyor honrat, de 46 a 60 anys. Cridar al 710087.

ELECTRICISTA, separat legal, dues filles, em sembla que estic vivint un somni que sempre es repeteix, em veig tot sol sense esperances de trobar-te, cridar, no ho dubtis, ens ajudarem. 710087.

ESTRANGERA de 25 anys, atractiva, esvelta, 1'65 d'alçada, vol conèixer mallorquí fins a 29 anys. Fins seriosos. Cridau al 710087.

VENC ORDINADOR Spectrum, 128 K, amb quaranta jocs. 37.500 pessetes. Tel. 260064.

SENYOR atractiu, corpulent, professió superior, capital elevat, fortuna personal; em trob sol, voldria relacionar-me amb algú per amistat / família; senyoreta educada. 710087.

DIVORCIADA, 48 anys, alta, atractiva, idealista, cultura general, visc sola, fills independents, importants estalvis, alguns negocis; voldria trobar senyor bo per formar parella. 710087.

ADMINISTRATIVA, d'idees clares, ingressos elevats, senzilla, elegant, alta, atractiva; vull formar parella amb senyor educat per fins matrimonials. 710087.

DIVORCIAT, 44 anys, 1'87 d'alçada, bona presència, cultura àmplia, cap vici, amable; vull formar una família amb senyora senzilla, que li agraden els animals, el camp i la casa. 710087.

CUINER, alt, guapo, bon físic, 90.000 ptes. al mes, estudi propi, cotxe, sol, béns importants, m'agraden els animals, la muntanya, els toros; senyoreta semblant. 710087.

MODEL de perruqueria, 43 anys, alta, cabells llargs, morena, bonica, cultura general, molt senzilleta; només vull amistat amb senyor bo i amable. Possibles fins seriosos. Apt. 10.237 (Palma).

DIRECTOR GERENT, 50 anys, sense problemes economics, voldria conèixer senyora, no importa si té fills, fins seriosos matrimonials. Crida'm al 710087.

SEPARADA legal, 27 anys, negoci propi, estudis mitjans, xalet, cotxe, molt bonita, senzilla. No vull ser enganyada. Senyor honrat i educat. 710087.

SEPARADA, 38 anys, pis, estalvis, som morena, elegant, guapa. No tenc fills i som amant de la llar. Vull senyor fins a 48 anys amb l'esdevenidor resolt. Apt. 10236 - Palma.

SENYOR, 48 anys, separat, donant de sang i òrgans, interessat a conèixer mallorquina, viuda, separada o fadrina, tenc casa i cotxe, sense fills. Apt. 10236 - 07090 - Palma.

VIUDA, 56 anys, estrangera, estudis universitaris, vàries llicenciatures, vida acomodada. Voldria formar parella amb senyor, 56 a 70 anys, sa, actiu. Indiferent fills. 277990.

FADRI, important càrrec, 34 anys, importants béns economics, estudis, pis a Palma. Voldria casar-me amb senyora o senyoreta intel·ligent, bona presència. 277990.

SEPARADA, resident a Palma, feina segura, estudis mitjans, varis idiomes, amant de la llar, nins, camp. Voldria formar una família amb senyor de 30 a 40 anys, seriós. 710087.

VIUDO, 56 anys, alt, fort, apassionat, bondados. M'agrada la dona amb personalitat, tímida. Senyora d'aquesta qualitat, formar parella o matrimoni. 277990.

SEPARADA, 32 anys, aviat obtindrà el divorci. Voldria amistat de moment, senyor seriós, lleial, 35 a 49 anys, no importa el seu estat civil. 277990.

FADRI simpàtic, de mitjana edat, seriós, educat, sense vicis, independent. Cerc dona simpàtica, original, d'idees clares, per fer-la feliç en matrimoni. 277990.

SEPARADA legal, 51 anys, 1'76, dinàmica, elegant, senyora. Voldria senyor responsable, bo i simpàtic. Llar. 710087.

VIUDA, 67 anys, casolana, varis negocis de comestibles, neta, m'agrada la música romàntica, marxosa. Voldria amistat amb senyor seriós, actiu, simpàtic. Fins seriosos. 277990.

VIUDA, 59 anys, senzilla, sense problemes, simpàtica, sembla que tenc menys anys. Vull continuar feliçment amb un senyor semblant. 277990.

FADRI, som forner, honrat, et faré molt feliç, formar una família. Tenc 38 anys, estatura mitjana, amorós. 277990.

Si et vols casar o aconseguir una bona i neta amistat, no li donis més voltes. No dubtis més ja que el que no aconseguix mitjançant els serveis del Centre d'Orientació Matrimonial, «La Pareja Unida», no ho aconseguix de cap altra manera.

Comprova-ho vosté mateix/a. Ajudam a tothom de la mateixa manera: fadrins/nes, viudos/es, separats/des, divorciats/des, alts i altes, grossos i grosses, prim i primes i guapos i lletjos.

Ves a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1. tel. (971)710087.

Al Centre Matrimonial «La Pareja Unida» disposam d'una gran quantitat de senyoretes i senyors entre 50 i 72 anys que volen trobar la seva mitja taronja, o una amistat formal.

A vosté, senyor o senyora, si també ho desitja, podeu rebre ajuda de «La Pareja Unida» a l'avinguda Comte de Sallent, 17, Pral-1.

VIUDA, 58 anys, senyora, posició social alta, importants béns, sana. Vull de moment amistat amb senyor dialogant, amb bons fins, 59 a 60 anys. 277990.

COMERCIANT, 45 anys, fadrina, sese fills, no tenc família a Mallorca i em trob massa sola. Voldria fer amistat formal amb senyor bo. 277990.

SEPARADA, 44 anys, 1'76, prima, atractiva, capital elevat, elegant, bon cor. M'agradaria fer amistat o formar parella amb senyor de 50 a 55 anys. 277990.

MILITAR, esdevenidor assegurat, culte, presència, serietat. Em vull casar amb senyora intel·ligent, bona presència, amb cultura, de 30 a 40 anys, alta. 710087.

FADRI, 45 anys, madrieny, resident a Palma, béns importants, col·lecció de gran valor, distingit. Cerc senyora amb cultura, elegant. Formar família. 277990.

MALLORQUI, 39 anys, finques, casa rústica, negocis elèctrics, varis idiomes. Vull senyoreta per casar-me, bona, intel·ligent, deserta, de 25 a 40 anys. 710087.

FADRI, culte, cotxe, pis a Palma, finques, bona persona, simpàtic, formal. Vull formar una família amb senyora de 31 a 46 anys, intel·ligent. 710087.

CARACTER AGRADABLE, 37 anys, bona presència, viuda, vul refer la meua vida amb senyor responsable, honest, de gran cor, indiferent posició. 710087.

PERRUQUER, 28 anys, alt, morè, bona presència, educat, formal, fadrí, som bo, m'agrada passejar i la vida tranquil·la. Voldria conèixer al·lota bona, senzilla. Fins seriosos. 710087.

SOM UNA SENYORA VIUDA, distingida, 65 anys, no em falta res, posició econòmica resolta, m'agrada viatjar, som alegre, simpàtica, però estic molt sola, necessit un company fidel, educat, per conviure plegats. Cridau al 710087. Fins formals, seriosos.

SENYOR ADVOCAT, 65 anys, bona presència, 1'72 d'alçada, prim. Estic separat, tenc la vida resolta, sense cap tipus de problema econòmic, però sí el tenc de soledat, d'estimació. M'agradaria molt trobar una bona dona, que em pogués fer feliç, de moment una bona amistat, fins seriosos. 710087.

SENYORA DE NEGOCIS, 42 anys, bona presència, 1'63 d'alçada, activa, treballadora, a causa de la meua feina no puc conèixer gaire gent per estar moltes hores ocupada. M'agradaria conèixer cavaller formal, bona persona, per tenir, de moment, una bona amistat, no importa estat civil, fins seriosos. 710087.

MESTRE D'ESCOLA, a Palma, 34 anys, fadrí, mallorquí, cabells negres, 1'80 d'alçada, bona presència, estic cansat d'estar sol, tenc amigues però no parella, interessada a conèixer-me per tenir, de moment, una bona amistat, només has de cridar-me al 710087.

CRISTALLERIA EL ESPEJO
VIDRERES
EMPLOMADES,
GRAVATS ARTÍSTICS,
VIDRES DE
SEGURETAT,
TANCAMENT DE
GALERIES AMB
ALUMINI I CRISTALL,
VIDRES I MIRALLS EN
GENERAL, MAMPARES
DE BANY.
CARRETERA DE
MANACOR, 426
CASA BLANCA - TLF.: 249039

FADRI, mitja edat, alt, guapo, professió immillorable, 320.000 ptes. al mes, propietari finques i immobles; cerc senyora de 30 a 40 anys amb les idees clares, estudis i formal. 277990.

MESTRE D'OBRES, 39 anys, alt, amb estudis superiors, esdevenidor resolt, vida acomodada, atractiu; cerc senyora / senyoreta simpàtica, bona, semblant edat, neta, fins formals. 710087.

EMPLEADA D'AJUNTAMENT, 26 anys, 1'73 d'alçada, bonica, amb estudis superiors, idealista, fins matrimonials; senyor senzill, molt bo, sense vicis, net. Apt. 10.237 (Palma).

SENYORA, 56 anys, cabells castanys, atractiva, 1'72 d'alçada, aspiracions, escriure, teatre, agradable conversa, senzilla, comprensiva; senyor amb fins amistat / formar una família. 710087.

ARIES, impulsiva, optimista, divertida; feina pròpia, sense problemes; voldria conèixer jove de fins a 33 anys per una possible història d'amor. 710087.

PINTOR de professió, músic d'hobby; voldria conèixer senyoreta fins a w3 anys que li agradi la música i un poc la bohèmica. 277990.

FADRI de mitjana edat, la meua feina és la construcció, 200.000, cotxe, xalet, m'agraden els esports, la casa. Senyora 35/50 anys, fins matrimonials. 247912.

MALLORQUI, 30 anys, 1'80 d'alçada, estudis universitaris, pis, cotxe, fadrí, voldria fer una amistat seriosa, senyoreta fadrina / viuda, sense problemes. Apt. 10.093 - Palma

VIUDA, 31 anys, atractiva, intel·ligent, 180.000 al mes, pis propi, xalet, i casa gran a Eivissa. T'ofereix el meu amor, la meua comprensió. Senyor formal 34/40 anys. 247912.

ESTUDIANT, esportista, m'agrada la muntanya, m'apassionen les regates; contactaria amb al·lota amb els mateixos gusts. Exclusiva amistat. 247990.

PILOT d'aviació d'edat, físicament atractiu, 1'80 d'alçada, està interessat en conèixer al·lota de 17 a 22 anys per bona amistat i si és possible conviure, viatjar i disfrutar de la vida. Crida'm al 710087.

CAP DE VENDES, 36 anys, bona presència, cotxe, xalet, resident a poble, amb un gran esdevenidor; em falta amor, estimació; senyora / senyoreta formal, amb fins matrimonials. 710087.

INDUSTRIAL, 57 anys, estatura mitjana, simpàtic, natural de Cáceres, visc a Palma, totes les comoditats; em falta el teu amor, senyora comprensiva, educada, indiferents fills. 277990.

VIUDO, 60 anys, encara faig feina, 90.000 ptes. al mes, algunes cases, cotxe, fill casat, m'agraden els toros, els esports, viatjar; senyora jovial amb ganes de viure. Crida'm al 710087.

PROPIETARI FABRICA, 43 anys, alt, mallorquí, 170.000 ptes. al mes, estalvis elevats, prim, cabells negres, bona presència, inquietudes culturals; vull formar parella amb senyora responsable. 247912.

MENJARS CASOLANS

SOM ESPECIALISTES EN XOT I PORCELLA FEIM PRESSUPOSTS PER A BATETJOS, COMUNIONS I BODES APARCAMENT PROPI ELS DILLUNS TANCAT
AVINGUDA DE CARLES V - TEL.: 661117 LLUCMAJOR

S'Arenal
de Mallorca

PER IL·LUMINAR LA SEUA LLAR ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

PERSONALS

ENGINEYER, 27 anys, el meu cor bateja cada dia més fort perquè sàpigues que et necessit, no sents el seu batec?! Doncs acostat més, et necessit, dona, tu seràs el que més apreciarà el meu cor, ànima, pensament i altres. Com abans millor, fins totalment seriosos. 710087

PROFESSORA D'IDIOMES, voldria conèixer l'home dels seus somnis, un home que sàpiga el que és una dona de la llar, bruna de cabells llargs, ulls negres, 31 anys. Crida'm al 710087.

FADRI, 24 anys, professió important, 145.000 ptes. al mes, pis i cotxe propis, salut excel·lent, nacionalitat italià - espanyola; cerc senyoreta formal, intel·ligent, per fins seriosos. Apt. 10.237 (Palma).

SEPARAT, 29 anys, mallorquí, 1'80 d'alçada, prim, ulls negres, estudis normals, afició a la música i l'arqueologia; senyoreta amb fins semblants, amistat / matrimoni. 710087.

FRUTALES LLUCMAJOR

Arbres fruiters
Avets de Nadal
Palmeres
Plantes interior i exterior
Carretera de s'Arenal a l'entrada de Lluçmajor

Restaurant Messon BADIA

Menjars casolans, caragols a la mallorquina, pebres torrats, llom amb col, freixura fregida, sopes mallorquines, pa amb oli i pernil

Carrer Admirall Moreno s/n. BADIA GRAN

S'Arenal
de Mallorca

265005

GASTRONOMIA

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Srta. Susana.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Merveilles. Tel. 265188.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'ast. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

RESTAURANT JAMAICA, cuina mallorquina, especialitat en paelles. Carretera Militar, davant l'ambulatori. Tel. 262923. S'Arenal.

LA COVA DEL TORO. Cuina típica mallorquina, pa amb oli i pernil, caragols, tripes, frit, truita de riu, gambes, paella. Carrer Arrecife davant la mar. Ciutat Jardí.

HOSTAL MARACAIBO, cuina mallorquina casolana. Devora les Escoles de Ca'n Pastilla. Tel. 263017.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdader, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

RESTAURANT CA'N TIA TALECA. Porcella rostida, xot rostit i altres especialitats. Presuposts per a bodes i comunions. Avinguda de Carles V. Tel. 660297 - Lluçmajor.

RESTAURANT - TORRADOR LLUCMAJOR. Xot i porcella rostida. Avinguda de Carles V, cantonada Carretera de Campos. Tel. 660439 - Lluçmajor.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

SERVEIS PROFESSIONALS

Jardiner diplomad. Construcció i conservació de jardins. Endreç de Palmeres i instal·lació de regadiu. Telf. - 490321. S'Arenal.

CERC FEINA d'administratiu. Títol de batxiller i COU, faig estudis d'informàtica de gestió. Coneixements de mecanografia i maneig d'ordinadors. Demanar per Joana al telèfon 661861.

NEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i peus. Avinguda del Cid, 73. Tel. 413155 - Son Ferriol.

Dona de fer feines s'ofereix per hores de Sant Jordi i enrevoltants. Telf. - 642494.

DOS CAMBRERS autònoms professionals. Serveis extres a hotels, servei diari a l'hora que sia, s'ofereixen. Tel. 263042.

SENYORA de neteja, s'ofereix a 600 ptes. l'hora. Telf. 413269 - 770348.

CUINER de 25 anys cerca feina. Telefonar a partir de les 5 de l'horabaixa al 268675.

DONA de fer feines per hores s'ofereix a s'Arenal i Cala Blava. Tel. 265838.

PER REPARTIR propaganda o similars m'ofereix, tenc experiència. Tel. 266332.

MESTRESSA s'ofereix per cuidar nins a ca meva de s'Arenal. Horari a convenir. Tel. 262197.

DONA de fer feines s'ofereix per hores. Tel. 269225.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

dolç i salat

CROISSANTS CALENTS, ENTREPANS I PASTISSOS, GELATS I BEGUDES.

PREPARAM ASSORTIMENTS DE CROISSANTS I FRUITES SEQUES PER A LES SEVES FESTES, BATEJOS I COMUNIONS

Carrer Amílcar, 16 - B
Tel. 26 89 32
S'ARENAL

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

BALL DE BOT, al·lota jove en dona classes. Grups reduïts. Econòmic. Per informació: 416445. Demanar per na Maite.

LLUCMAJOR, pneumàtics Joan Servera, correces de tot tipus, bateries, equilibrats, pegats ràpids i pegats de coberta en calent. Ronda Migjorn, s/n. Tel. 660089.

CUINER amb experiència s'ofereix per hores o de nit. Barbacoes, cafeteries, restaurants o particulars. Tel. 268675.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pil·lari.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

AL·LOTA s'ofereix per tenir cura de nins i per fer neteja per hores. Trucar els vespres. Bàrbara. Tel. 271316.

GUARD NINS a ca meva. Bon tracte. Tel. 266834.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

LOCUTORS I LOCUTORES de ràdio que sàpiquen parlar en mallorquí se necessiten. Tlf.: 462626.

DONA d'una quarentena d'anys s'ofereix per fer neteja per hores a S'Arenal. Tlf.: 491042.

TALLER DE COSTURA ESTRELLA

Feim confeccions i tot tipus d'arreglos

Carrer Terral, 36 baixos (davant l'Hotel México)
S'ARENAL DE MALLORCA

DONA DE NETEJA se necessita. Tel. 265005.

SENYORA s'ofereix per a servici domèstic 4 dies cada setmana. Tel. 269225.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. JOSEP MARTINEZ. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

AL·LOTES de 15 a 19 anys, necessit per tenir cura d'oficina. Necessari idiomes, mecanografia i simpatia. Tel. 710087.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de Sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correces de ventilador, canvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

TINTORERIA-BUGADARIA. Super Clean. Cobertors, flassades i tot tipus de roba. Carrer Sant Antoni de la Platja, 8. Tlf.: 260370. Can Pastilla.

JOIERIA RELLOTGERIA MARINA
CARRER, SALUT, 21
TEL.: 262415
S'ARENAL DE MALLORCA

Manos Unidas
CAMPANA CONTRA EL HAMBRE
Seminario, 4 Tel: 71 89 11 Palma de Mallorca
Nombre _____
Dirección _____
Ciudad _____ C.P. _____
Ruego me envíen más información sobre M.U.

BUGADERIA i tintoreria Launderette. Rentau vós mateix. Rentat en sec. Carrer Sant Antoni de la Platja, 8. Tel. 260370 Can Pastilla.

MAGATZEM DE PINSOS, adobs i cereals. Distribuidor de pinsos PIEMA. Avinguda del Cid, 77. Tel. 243725 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

FRANCES i anglès, classes particulars a s'Arenal. Tel. 269946.

IDIOMES 92
TRADUCCIONS
TÈCNiques
CLASSES D'ANGLÈS,
ALEMANY I ESPANYOL
PREUS ECONÒMICS
CARRER DE BARTOMEU
CALAFELL, 6 BAIXOS
TELF.: 491998
07600 S'ARENAL

FRANCES, ANGLÈS, alemany, classes particulars, conversació per a principiants, zona s'Arenal. 263881.

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

T'ofereim cursos de programació en:

BASIC
dBASE III PLUS
COBOL
TURBO - PASCAL
TURBO - C
TURBO - BASIC
BASIC2 *

* (el de l'AMSTRAD PC) i de formació d'usuaris en:

ABILITY 2000
OPEN ACCESS II
SYMPHONY
LOTUS 1-2-3.
LOCO SCRIPT.

A més d'un llarg etcètera, pots aprendre:

BANCA
MECANOGRAFIA
COMPTABILITAT
IDIOMES
REPÀS.

Carrer Balears, 25-2-1. Tel. 491916 - S'Arenal de Mallorca.

PROFESSOR de dibuix tècnic necessit. Tel. 262276.

GINNAS ESPADAS. Carrer del Duc de Rubí, 3 - Son Ferriol. Gimnàstica de manteniment, Karate, Judo. Telf. 418709. Professors titulats.

Des de la meua butaca... Manolo Manjón

Respectam la vida del nostre pitjor enemic

«Veritat és el que la majoria veu com a veritat, però la majoria també pot canviar d'opinió amb el curs de la història». Es curiosa aquesta cita de l'escriptor britànic Salman Rusdhie. A més de curiosa, és tan certa com la vida.

No penso fer sortir la princesa Anna d'Anglaterra en aquest article, no m'importa la seva vida i menys encara la seva separació matrimonial; és clar que, com a exemple, els diré que les princeses també se separen. Siguin britàniques o del Senegal —perdó, en aquest país africà no hi ha princeses, una equivocació meua—, però aleshores, per què fer esment cites d'escriptors britànics i no xinesos, si no he de parlar de la separada, que no solitària, Anna d'Anglaterra. Doncs ho faig perquè m'ho demana el cos i, a més, aquesta cita ens fa pensar.

I també per pensar-hi és que, enguany, aquí a l'Arenal i durant les Festes de l'Estiu, no tinguérem processó de la Mare de Déu del Carme. I així no ho dic jo, ho diuen d'altres. I què ha passat a causa d'això? La veritat és que aquest fet passà desapercbut i no s'aturà el món. Sense aquesta processó, els iots i llauts segueixen sortint i entrant per la bocana del Club Náutic Arenal; així que deixem els nostres sants i santes al seu lloc natural, que és l'església. La moral i la religiositat d'un poble, crec, ha de ser una altra cosa.

La religiositat i els sentiments. Es una paraula difícil d'interpretar, aquesta de «sentiments». Perquè, qui en té? No serà més cert que els sentiments són una gran mentida i que, si aquests efectivament hi són, cadascun els interpreta així com vol.

Per exemple, quina relació hi ha entre els sentiments i Mr. Bush, el poderós president nord-americà? Doncs res. És més, possiblement aquest inclit americà no en tingui, de sentiments. I m'expli-

caré: Aquest senyor demana la pena de mort per als «capos» del narcotràfic. Exemplar solució del problema. Cristians de tota la vida i ens vénen amb aquestes dràstiques solucions.

Però com una persona de tant de prestigi i democràcia pot demanar que als éssers humans se'ls apliqui la pena de mort?

Dons jo sí ho sé. La demana perquè tenim una doble moral i uns inexistent sentiments.

Què demanaria el senyor Bush per als fabricants dels infernals artilugis que poden acabar amb les vides humanes. Segurament demanaria per a aquests «dignes» ciutadans que els compreguessin. Després seguiria dient que aquestes diabòliques joguines es creen en nom de la llibertat i que, per tant, la seva fabricació no és censurable.

De morals, sempre una de doble. Sentiments, parauleta que hauria de desaparèixer del diccionari perquè el seu ús ja no té validesa. Pena de mort, pensament que s'ha de desterrar dels instins dels éssers humans.

I és que si vostès són aficionats als jeroglífics veuran que tot lliga: Anna, processons, peticions de penes de mort, aquí i allà, etc...

Amb tot aquest discurs no creguin que estigui a favor del narcotràfic, res d'això; perquè quasi sempre el consum de drogues acaba amb gent del poble, gent senzilla i pobra, persones que no tinguin l'oportunitat d'encimbellar-se com el senyor Bolín o Mr. Bush. Del que sí estic en contra és de la doble moral i de la falta de sentiments i, sobretot, en contra de la pena de mort. Tota persona és recuperable per a la societat, però no des del cementiri. Per això, jo no seria capaç d'aplicar o demanar la pena de mort per a ningú. Sento un gran respecte envers la vida del meu pitjor enemic...

S'Arenal de Mallorca

TV4 es rep perfectament a la comarca arenalera

M. Manjón

El projecte televisiu que començà un 12 de maig de 1987 a la barriada ciutadana de Son Sardina, el passat 7 de setembre s'estengué a la resta de les barriades. I encara les ones de TV4 arribaren a d'altres municipis mallorquins. El mateix vespre de dia 7, els televidents de la comarca arenalera varen poder captar les emissions de TV4, o Televisió de Son Sardina, als seus receptors. La primera emissió fora de l'àmbit local sardiner fou un complet èxit que durà quatre hores.

Hem de significar que davant l'interès i acceptació del programa, aquest es va repetir el dissabte i el diumenge següents, en horari diürn.

Aquest nou primer programa comptà amb la participació de destacades personalitats de Ciutat. Concretament el bisbe de Mallorca, Teodor Ubeda, el batle de Palma, Ramon Aguiló, el portaveu municipal del PP, Joan Fageda, així com Antoni Roig, portaveu del CDS.

Aquestes emissions reben el suport de la Federació d'Associacions de Veïns, presidida per Francesc Mengod, i un deu per cent de la seva programació es cedirà a l'Església Catòlica per poder emetre temes eclesiàstics. Les emissions són totalment en català, i això ajudarà plenament a la consecució de la normalització lingüística.

Des de les pàgines de S'ARENAL DE MALLORCA desitjam als amics de TV4 una feliç travessia de la seva singladura informativa, i també els diem: «Endavant, i procura entretenir i donar una informació lliure i en la nostra llengua».

NOVA BOTIGA D'EXPOSICIÓ I VENDA

**PEUGEOT
TALBOT**

AGENT OFICIAL

TALLERS MARINA

JOAN RAMON CLAR

RONDA DE MIGJORN, 80 (DAVANT EL BAR ODEON)

TALLER: CARRER MARINA, 104 - TEL.: 660521
07620 LLUCMAJOR

MALLORQUIMICA, S.A.

**FABRICA DE PINTURES,
ESMALTS I VERNISSOS**

FÀBRICA I BOTIGA A LLUCMAJOR

CARRER DE PERE ROIG, 43 AL 49 - TEL.: 660236.

BOTIGA A PALMA

CARRER JOAN CRESPI, 45 - TELÈFONS: 230942-454411

ELECTRÒNICA S'ARENAL

Venda i reparació
TV - VIDEO - HI.FI
DISTRIBUIDOR OFICIAL I SERVICI TÈCNIC

NEWMAR

Carrer Mateu Rotger, 17 - Tel. 26 57 74
S'ARENAL DE MALLORCA

FORN CA'N DAMIÀ

**TOTA CLASSE DE PANS I
DE PASTISSOS**

PLAÇA DELS NINS
cantonada carretera Militar
S'ARENAL DE MALLORCA

CARDENAL ROSSELL, 23
COLL D'EN RABASSA

**Snoopy's
disco**

DISCOUNT CARD

Cartes apòcrifes

A don Antoni Galmés i Riera (In Memoriam)

Manolo Manjón

Es difícil començar aquesta senzilla i curta epístola. I ho és per dos motius: El primer per ser vostè, don Antoni, una gran autoritat en el món cultural i intel·lectual. El segon perquè quan els grans homes deixen aquesta terra per vagar eternament en un viatge sense retorn, és materialment impossible comunicarse amb ells.

Es una llàstima que aquestes paraules parlin de vostè quan ja no és entre nosaltres, però és el senzill homenatge d'aquest escriptor que a la vegada estima Mallorca i tot el que es relaciona amb ella: cultura, costums, llenguatge, etc... com també l'estimo a vostè, don Antoni, per això sempre he sentit un gran respecte per la seva persona i li confeso que també un poc d'enveja, però enveja sana, d'aquella que no fa agrura a l'esperit, enveja que es deu a la seva gran capacitat d'estudi de tot el que fa referència a Mallorca. D'aquesta cultura popular del poble mallorquí, cultura que vostè seguí tant de prop.

Fa vint anys que el coneixia, al seu domicili arenaler de la urbanització de Son Verí. Quaranta cops parlarem sota la porxada de la seva casa, per cert que aquesta es diu Ca na Maria, com homenatge a la seva esposa, dona Maria Cañellas.

També coincidírem alguns cops al local social del vell Club Nàutic Arenal, presidit per vostè durant deu anys. Vostè sempre va tenir una paraula amable i una deferència especial envers la meua persona, i jo li ho agraiïa amb la total entrega que en el servei que se m'havia assignat —per oposicions lliures— que era el repartiment del correu a l'Arenal. No sé, don Antoni, si vostè portava el compte de les edicions de la publicació manacorina «Perlas y Cuevas» —una de les publicaciones de la ciutat on va néixer, d'on vostè va sortir l'any 1924— jo li feia arribar al seu domicili; així com els llibres de les editorials de Lluís Ripoll i de F. de B. Moll, a les quals, vostè i jo mateix, era tan eficient, segurament en aquests vint anys superarien el mil·lari.

També recordo quan vostè féu l'entrada a la política local, integrant la llista del Grup Inde-

pendent Arenal (GIA), juntament amb Pere Canals Morro i un taxista sevillà, Manuel Rodríguez Valencia, així com d'altres significatius ciutadans de l'Arenal. Vostè no sortí regidor a Lluçmajor, però em sembla que li importava ben poc, ja que els seus afanys, eren uns altres.

Recordo també el seu Pregó de les Festes d'Estiu arenaleres de 1985 —el meu col·lega cronista diria les Festes de Sant Critòfol— que fou un brillant pregó. Quartilles escrites de la seva mà que ens ompliren a tots els assistents d'orgull per tenir a l'Arenal una persona tan culta com vostè.

Quantes coses em vénen al cap; són tantes i tantes les vegades que l'he vist presidir o assessorar actes literaris, musicals o simplement de societat que no puc arribar a recordar-los tots.

Quantes d'articles escrits a S'ARENAL DE MALLORCA i últimament a s'Unió de s'Arenal. I pensar que ja no podem gaudir d'aquests articles.

Qui ens havia de dir, el juny passat, a la presentació del seu llibre «Aplec de Pautes, II» que el perdriem abans d'acabar l'estiu. Però, encara que vostè hagi marxat, encara queden les paraules que dirigí als assistents a la sala d'actes de la Banca March de Palma: «Alguns diran que estic equivocant amb aquesta manera d'escriure, tal i com el poble parla. Què hi farem? Per l'antropòleg lo que el poble diu i com ho diu, fa i com ho fa, és molt important i científicament més positiu que com ho hauria de dir o com ho hauria de fer, segons minoritàries opinions».

Paraules que també quedaren reflectides en un paràgraf escrit a la introducció d'aquest mateix llibre.

Vull finalitzar aquesta carta amb una frase de l'escriptor americà Truman Capote: «Totes les persones tenen la disposició de treballar creativament. El que passa és que la majoria mai no ha noten». Vostè tingué la disposició de crear, i ho sabia ben cert que creava per a la posteritat, i per això sempre serà entre nosaltres a través de les seves obres de Cultura Popular Mallorquina.

Notícies de s'Arenal de Mallorca

Manolo Manjón

Redreçament de diferents carrers

Dies passats els veïns de la part baixa de s'Arenal de Lluçmajor s'han vista despertats per un soroll de màquines i una forta olor de quitrà. Tot això tenia per causa les obres que ha decidit portar endavant l'ajuntament per millorar l'asfaltatge de diferents carrers de la zona.

Els carrers que rebran millores són, entre d'altres: el carrer del Torrent, de la Marineta i Joan Verdera en la seva totalitat; els carrers Berga, Maria Antònia Salvà, de la Platja, del Gran i General Consell i Terral; i també la plaça de la Reina Maria Cristina.

Creiem que aquestes millores són oportunes i pensam que no només s'adobat els carrers sinó també les voreres i posar-ne allà on no n'hi.

Tren turístic

Ens arriben notícies sobre el que un dia fou polèmic tren turístic, que deixarà d'efectuar el seu recorregut perquè està acabant la temporada alta, turísticament parlant. Creiem que aquest trenet que uneix les localitats de Can Pastilla i de s'Arenal serveix d'entreteniment als turistes, com també serviria per als turistes que ens visiten a l'hivern.

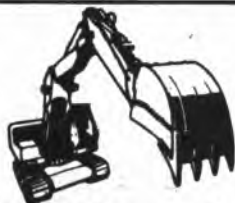
Guillem Ensenyat ens ha deixat

L'antic cap de l'oficina de Correus de s'Arenal, l'andritxol Guillem Ensenyat Alemany, va morir a Palma aquesta passada primera quinzena de setembre. Guillem tenia 68 anys i fou el responsable dels serveis postals a s'Arenal des de l'any 1974 fins el 1987, any en què es jubilà.

El senyor Ensenyat, persona senzilla i amable, era un apassionat del col·leccionisme, en aquest cas de segells postals. La seva vida professional al servei del Cos de Correus es distingí pels seus vasts coneixements sobre temàtica postal. També fou una enamorat de la ciència de les Matemàtiques, que dominava d'allò més.

Cala Pi

L'aiguat que assolà recentment la zona del llevant mallorquí, també arribà a la Marina de Lluçmajor, encara que ocasionant menys destrosses que en altres poblacions pròximes. La petita platja de Cala Pi, d'aproximadament 6.000 metres cúbics de sorra, va desaparèixer engolida pel mar. Es calcula que la reconstrucció de la platja costarà uns 7.200.000 de pessetes, quantitat aportada per la Delegació del Govern a les Balears.

GERMANS
LLANERAS

Excavacions * Desmuntaments

Carretera Militar, 116 - Telf. 49 10 16
LES CADENES (s'Arenal de Mallorca)

Tennis Arenal
Esport Centre
GIMNÀS · JUDO · TAEKWONDO
MANTENIMENT · CULTURISME

TLEF.: 263112 · 263834

PISCINES · SOLÀRIUMS · TOBOGANS

ELECTRÒNICA **El Gaucho**

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.

Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
col·lectives, individuals i parabòliques.

Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel.: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

Coll d'en Rabassa

Detenció d'en Zipi i en Zape

Fernando i Miguel E.A., germans de 17 i 18 anys respectivament, són més coneguts al Coll com en Zipi i en Zape, autors de nombrosos delictes contra la propietat.

Dies passats, aquests dos germans varen ser detinguts al Coll i acusats de ser els autors d'un robatori d'una bossa, efectuat pel procediment de l'estirada i amb una motocicleta, d'una estrangera que passejava pel Coll. Els dos germans varen ser reconeguts immediatament per alguns veïns i denunciants a la policia. El delictes tingué lloc prop de la central elèctrica de Sant Joan de Déu.

El Molinar

Detenció al Portitxol

Alberto C.R., de 22 anys, ha estat detingut per la policia acusat de ser l'autor de nombroses sustraccions efectuades a l'interior de les embarcacions situades al Club Nàutic Portitxol.

El jove va dir als agents que és a l'atur i per mor de la manca de mitjans per poder subsistir es dedicava a romandre dins les embarcacions del club nàutic.

Els agents li intervingueren una bossa plena d'aliments, un ràdio-cassette, un sac de dormir, quatre llanternes i roba.

El jove va ser localitzat dins una barca al moll del mateix club nàutic i va ser detingut per membres de la Policia Nacional.

Can Pastilla

En Teodoro de s'Aranjassa mor en accident de trànsit

El dia 15 de setembre a les 4,30 de l'horabaixa va morir en accident de tràfic el jove aranjasser de 23 anys Teodoro Ferrer Guerrero i Fuster.

L'accident va tenir lloc a la carretera de s'Arenal a Can Pastilla quan en Teodoro que conduïa una Suzuki 600 va col·lidir amb un vespi que va sortir a la carretera intempestivament essent arregussat pel conductor de la Suzuki que va escoar 88 metres.

Va arribar rapidament al lloc dels fets la Policia Municipal de Palma i una ambulància que va traslladar als dos ferits a Son Dureta on va morir Teodoro Guerrero.

S'Arenal de Mallorca

Persecució policial de dos estira-bosses pels carrers de s'Arenal

El passat dia 12 de setembre, la policia nacional va detenir dues persones acusades de ser autors de nombrosos robatoris pel procediment de l'estirada de bossa, efectuats a s'Arenal; també se'ls acusa de robar un vehicle.

Els agents de policia varen veure com des d'un cotxe dos individus havien robat la bossa a una dona, a la carretera militar de s'Arenal. Posterior-

ment, els autors des fets s'havien dirigit a Palma.

Els agents de policia avisaren els agents que estaven cobrint la ruta per on havia de passar el cotxe. Una patrulla interceptà els dos individus i els donà l'alto, del qual no en feren cas. Així s'inicià la persecució. Finalment, la policia aconseguí detenir els dos individus, comprovant que el cotxe que usaven era robat.

S'Arenal de Mallorca

Un alemany mor en caure des d'un setè pis

Hans Teo F., un turista alemany de 36 anys, va morir la matinada del passat dia 15 de setembre després de caure des d'un setè pis d'un hotel de s'Arenal, segons sembla a causa d'un accident.

Els fets tingueren lloc a l'hotel Vera Cruz del carrer P. Bartomeu Salvà i no es sap massa bé què passà. Tot sembla indicar que l'alemany es recolzà en la barana del balcó i caigué. El jutge ordenà l'aixecament del cadàver, el qual es trobava a la terrassa interior de l'hotel.

Can Pastilla

Accident mortal d'un picapedre

Antonio Pérez Sánchez, un picapedrer de 52 anys, va morir a causa de les ferides que sofrí ocasionades per la caiguda des dels bastiments d'un edifici en construcció, a Can Pastilla.

Devers les onze del matí, el treballador va caure accidentalment des d'un dels bastiments, essent immediatament traslladat a la residència sanitària de Son Dureta, on ja ingressà cadàver.

S'expropiaran les finques dels Porxos de Fontseré

BARCELONA — La comissió de govern de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar ahir definitivament l'expropiació de les finques incloses en el pla especial de reforma del sector oriental, que inclou els edificis afectats per la construcció d'habitatges als Porxos de Fontseré. (Efe)

Dilluns es decidirà si es desallotja els 'squatters'

SANT BOI DE LLOBREGAT — El jutjat d'instrucció número 2 de Sant Boi ha ajornat fins dilluns la decisió de desallotjar o no els prop de 40 squatters que des del 3 de setembre ocupen la masia Villa Hortensia de Sant Boi. La fiscalia considera que no hi ha delictes en l'ocupació de la casa i aconsella que el conflicte sigui pactat pel procediment civil. (Alicia Herrero)

Ripollet multarà els que llencin burilles als carrers

RIPOLLET — L'Ajuntament de Ripollet sancionarà amb multes d'entre 2.000 i 5.000 pessetes aquelles persones que tirin burilles o papers a la via pública. Aquesta iniciativa forma part de la campanya municipal Ripollet bonic i net que s'ha posat en marxa per millorar la imatge de la ciutat. (Efe)

Denuncien venda de peix conservat en orina humana

CADIS — El regidor delegat de Mercats de l'Ajuntament d'Algesires, Francisco Calvo, va fer ahir una crida als consumidors advertint-los que les cries de diverses espècies de peix i marisc que ofereixen alguns venedors il·legals de la ciutat acostumen a conservar-se en orina humana. (Europa Press)

S'ARENAL DE MALLORCA

Maria Antònia Salvà, 49 Carretera Militar, 485
Tlf. 26 17 26 - 26 46 46 Tlf. 26 95 36

DE LA MILLOR LLET, EL MILLOR BATUT DE XOCOLATA

Envassos no retornables d'1/5 i de litre
Batut de xocolata amb la garantia de Palma Crem
Produïda a s'Arenal de Mallorca

N.R.S.I. 1500983-pm
GRANJAS SAYJA RAMADERA
HORT DE CAN SASTRE
Final autopista de s'Arenal
Tels. 26 38 14 - 49 10 61 - 49 11 51
SES CADENES DE S'ARENAL

La majoria dels malalts del psiquiàtric són emigrants peninsulars

La majoria dels malalts interns del centre psiquiàtric de Palma són emigrants peninsulars, segons la Memòria de 1988 presentada pel director del centre, Cèsar Azpeleta.

Prop del 28 per cent

dels interns són nascuts a Palma, mentre que el 21 per cent han nascut a altres pobles de l'illa. La resta són peninsulars, de diferents comunitats autònomes de l'Estat espanyol. La majoria dels malalts són homes, un

S'Arenal
de Mallorca

Viatjes Xalokí, s.a.
G. A. T. 887

C/ Maria Antònia Salvà, 38 - S'ARENAL (MALLORCA)
Tel. 26 74 50 - 54 - FAX: 26 90 00

SORTEJEN AQUEST MES
UN CAP DE SEMANA A
LONDRES
PER A UNA PERSONA

CANÀRIES

Avió, hotel i trasllats des de.. **25.900 pts.**

PARIS

Avió, hotel i trasllats des de.. **45.400 pts.**

AMSTERDAM

Avió, hotel i trasllats des de.. **50.000 pts.**

CUBA

9 dies de caça en el paradís de l'avifauna
Coto de caça Viramas

Preu: **208.800 pts.**

Viatjes Xalokí, s.a.
G. A. T. 887

S'Arenal
de Mallorca

Nom _____

Domicili _____

Ciutat _____

El sorteig se celebrarà el darrer dia hàbil de cada mes davant notari. Els treballadors de «Viatjes Xalokí» i els col·laboradors de «S'Arenal de Mallorca» no podran participar en aquestos sorteigs.

Enviau aquest retall a
Viatjes Xalokí: C/ Maria Antònia Salvà, 38
S'ARENAL

63 per cent.

Durant 1988 es va atendre un total de 980 malalts aguts. El nombre de malalts crònics és de 397. L'activitat assisten-

cial es concentrà, sobretot, en les consultes externes, prop d'un 80 per cent. Al llarg de l'any es donaren 162 casos de cures de son.

El pressupost total del psiquiàtric ha estat de 837.055.427 pessetes, la major part d'elles dedicades al personal. Les despeses de personal

augmentaren quasi un 10 per cent respecte de l'any anterior, fet provocat per la cobertura de les places que fins aleshores estaven vacants.

Lucmajor

Incendi a la fàbrica de pintures «Mallorquímica»

J. Clar

El passat 19 de setembre es declarà un incendi al pati interior de la fàbrica de pintures «Mallorquímica», de Lluçmajor. El foc començà devers les cinc i mitja de la matinada i els bombers actuaren en poc temps aconseguint que el foc no s'estengués gaire.

El foc afectà l'equip d'aire condicionat de la fàbrica i algunes habitacions utilitzades com a despatxos. El

propietari de la fàbrica ha valorat els danys en prop de mig milió de pessetes.

Segons sembla, la causa més probable del foc va ser un curt-circuit, que provocà que un munt de fems situats vora una paret del pati interior es pegàs foc, el qual es va estendre a altres dependències de la fàbrica. Devers les sis de la matinada, escassament mitja hora després dels fets, els bombers havien acabat completament amb el foc.

Lucmajor

Noranta alumnes sense transport escolar

El començament del curs de l'EGB al terme de Lluçmajor s'ha trobat amb més problemes dels previstos. Els nins i nines de les urbanitzacions de Badia Gran, Badia Blava, El Dorado, Cala Pi i s'Estanyol no han pogut gaudir, durant uns dies, del servei de transport escolar.

Segons membres de col·legi Jaume III de Lluçmajor, tots els alumnes que viuen fora del casc urbà de Lluçmajor s'han vist afectats per aquesta manca del servei. El primer divendres, els pares acompanyaren els seus fills al col·legi, el dilluns i el dimarts molts ja no hi anaren.

Prop de noranta alumnes s'han vist afectats amb aquesta disputa entre el Ministeri d'Educació i Ciència i l'empresa que presta el servei.

Fins l'any passat, l'Ajuntament aportava una subvenció, així com l'Associació de Pares. L'Ajuntament retirà la seva subvenció i l'Associació de Pares va fer el mateix just després. D'aquesta manera, totes les despeses van a càrrec del MEC.

Després d'uns dies de negociacions, el MEC i l'empresa transportista arribaren a un acord pel qual els alumnes de fora del casc urbà de Lluçmajor podran seguir anant a escola amb completa normalitat.

S'ARENAL DE MALLORCA, TLF: 265005

CAFETERIA POU

ELS HORABAIXES
MÚSICA DE GUITERRA AMB EN
MIQUEL I EN TOMEU DES COLL
Carrer Guasp, 2 Coll d'En Rabassa

DR. BARTOMEU FONT

COL.LEGIAT N.º 251

METGE DENTISTA

PASSEIG MIRAMAR, 33-1º-2ª - TEL.: 264152
S'ARENAL DE LLUCMAJOR

GABINET MÈDIC

ASSESSORAMENT I CONTROL FÍSIC-ESPORTIU
OBESITAT I CELULITIS
ORIENTACIÓ DIETÈTICA I DE NUTRICIÓ
LASERTERÀPIA
ACUPUNTURA I AURICULOPUNTURA
TRACTAMENT MÈDIC PERSONALITZAT DE LA
DESHABITUD AL TABAC
CONSULTA: DIMARTS I DIJOUS
DOCTORA: MARGARIDA ARROM
TELS.: 263834 - 263112
PADLE TENNIS BADMINGTON

**CLINICA
DENTAL**

Dra. Pilar Oto María
METGE ODONTÒLEG

Antonio Garcías, 14
Tel. 66 02 83
07620 LLUCMAJOR
MALLORCA
(Balears)

**Assistència Mèdica
ARENAL**

**ESPECIALITATS MÈDICO-QUIRÚRGIQUES
I URGÈNCIES MÈDIQUES**

Medicina General - Pediatria i Puericultura - Traumatologia - Centre de rehabilitació i
Fisioteràpia - Ginecologia i Obstetrícia - Medicina Naturista - Dietètica - Podòleg - Ca-
llista - Deformacions dels Peus - Practicant

Carrer Berlín, 17 - Tlf. 26 35 22 - S'ARENAL

centro óptico
MEDITERRANEO

LENTS D'ESTALVIS

ENDURO. LES LENTS ORGÀNIQUES MÉS RESISTENTS QUE HI HA.

ALGUNS «INTRÈPIDS» USUARIS DE
LENTS ORGÀNIQUES SÓN
CAPAÇOS DE SOTMETRE-LES A
LES MÉS DURES PROVES.
PENSANT EN ELLS... I EN ELS SEUS
PARES, PRESENTAM LES LENTS
ORGÀNIQUES A PROVA DE NINS.
ES DIUEN «ENDURO» DE «INDO».
LES LENTS BLINDADES.

LENTS ORGÀNIQUES 15 COPS MÉS
RESISTENTS A LES FREGADES I
RATLLADES QUE QUALSEVOL
ALTRA LENT ORGÀNICA SENSE
TRACTAR. A MÉS, PEL FET DE SER
ORGÀNIQUES, PESEN POC I ES
ROMPEN MENYS. AIXÒ SUPOSA UN
ESTALVI ECONÒMIC PER ALS
PARES.

VINGUI A VISITAR-NOS. EXPERTS
PROFESSIONALS
L'ASSESSORARAN I LI
GARANTIRAN LA INFORMACIÓ
MÉS ESPECIALITZADA.

ENDURO INDO
LENTS BLINDADES

Òptica-farmacèutica

Maria Victòria Paieres

Carrer Botànic Bianor, 3-A

Telèfon 49 28 14

S'ARENAL DE MALLORCA

Can Pastilla

Detenció de dos restauradors
acusats de distribuir cocaïna

Dos restauradors de Can Pastilla han estat detinguts per la Guàrdia Civil acusats de distribuir cocaïna colombiana a Mallorca. Els detinguts són Guillem Horaci L.B. i Josep Lluís T.R., els dos de 40 anys.

Des de feia unes setmanes, agents del Grup Fiscal Anti-drogues anaven seguint la pista d'aquests dos empresaris de Can Pastilla amb la sospita que podien estar implicats en el tràfec de drogues, distribuïdes a la zona de s'Arenal i Can Pastilla.

La cocaïna s'enviava a Mallorca des de Colòmbia a través d'una agència de viatges. La Guàrdia Civil incautà una partida de droga, i es va comprovar que hi havia més de vint-i-cinc mil dosis de cocaïna.

Posteriorment, efectius de la Guàrdia Civil es traslladaren fins a una pizzeria de Can Pastilla i detingueren els dos presumptes narcotraficants. Després de registrar l'establiment, la Guàrdia Civil intervingué balances de precisió i diversos efectes usats per tallar la coca. Els dos detinguts són a disposició judicial.

Ciutat Jardí

Un individu segresta durant més de sis
hores una nina de cinc anys

Una nina de cinc anys d'edat va ser segrestada durant més de sis hores per un individu a la Ciutat Jardí, del Coll d'en Rabassa. La nina es va separar del seu pare el migdia i no va ser trobada fins passades les sis del capvespre, després que un individu la va deixar sola a un bar de Magalluf. La nina presentava algunes lesions suposadament causades per agressions sexuals.

La petita Adriana va ser segrestada a Ciutat Jardí, on era juntament amb el seu pare, un conegut assessor fiscal de Palma. La nina es va separar del seu pare i anà a jugar amb una altra nina, moment en el qual un home, que conduïa un cotxe blanc, segons la declaració de l'altra nina, va dir a Adriana que pujàs al cotxe, que la duria «a veure en Bambi».

El pare de la nina, quan sapigué què havia passat, donà avís immediatament a la policia, efectius de la qual muntaren diversos controls a les carreteres de

la zona. Hores després, la policia va ser alertada a tot Mallorca, fins i tot al port i l'aeroport de la ciutat.

Passades les sis de capvespre, la nina va ser localitzada dins un bar de Magalluf. El propietari del bar va veure una nina sola asseguda en una cadira dins l'establiment i li demanà que hi feia allà, sola. La nina respongué que havia vingut amb un senyor, amb el qual «hem estat cercant en Bambi però no l'hem trobat».

El propietari del bar avisà la policia de Calvià i es comprovà que era la nina desapareguda sis hores abans a Ciutat Jardí. Moments després el pare es reunia amb la seva filla i junts anaren a l'hospital on els metges detectaren petits copets a la vagina, encara que sense penetració efectiva.

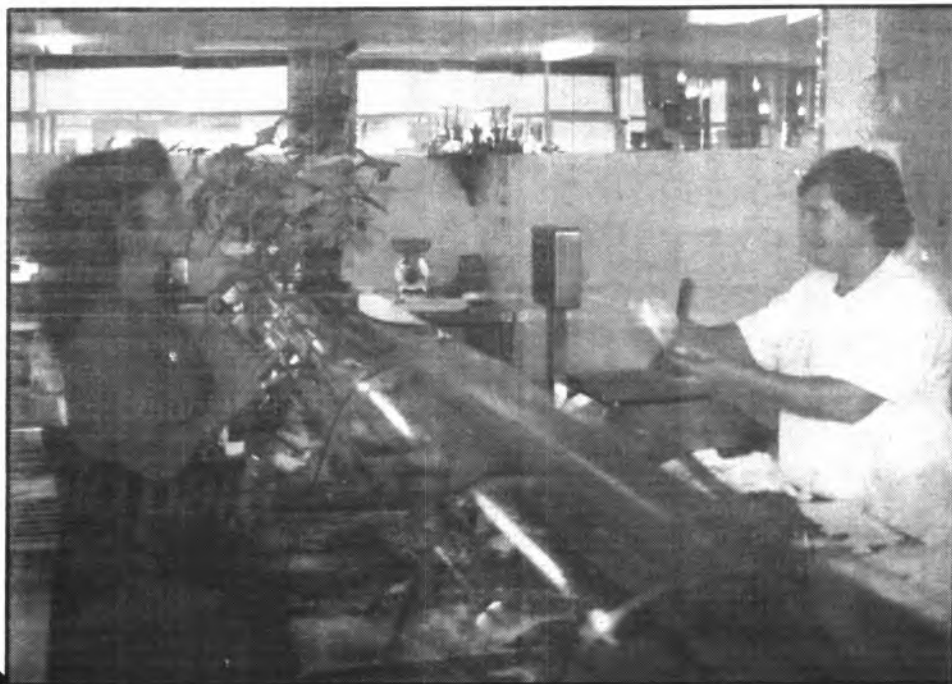
La policia continua cercant el segrestador sense que, de moment, l'hagin pogut localitzar.

A l'Aquacity de s'Arenal
se va elegir la
Reina del Turisme de
Mallorca a mitjan
mes de setembre.

Com cada any se va fer la caminada de Can Peixet de Sant Jordi a Cura. Gent de tota la Comarca se va donar cita a la muntanya de Cura i s'ho va passar d'allò més be. A la fotografia, la taula de presidència just abans de dinar.

Carnisseria dels Germans López del carrer Illes Pitiuses des Coll d'En Rabassa.

snoopy Schultz

Joan Lluís Fraile, un «novillero» de s'Arenal

Manolo Majón

Es clar, quan es compta amb un pare que reparteix el seu temps entre la ramaderia i el turisme, els seus descendents és normal que s'inclinin per alguna d'aquestes dues activitats, i en aquest cas així ha passat amb Joan Lluís Fraile.

Tal vegada, en aquelles llargues vesprades estiuenques, plenes de calor i insomni, el novell «noviller» pensaria que el turisme té alts i baixos i ingratituds i que preferia enfrontar-se als astats que als tour operators. I aquí el tenim passejant-se pels còssos taurins del país, esperant trobar-se un dia prò-

xim al capdavant dels toreros.

El «novillero», que té 19 anys d'edat, encara que va néixer a l'Arenal de casualitat —per dos dies—, ho va fer a les rústiques terres salmantines i és fill del conegut hotel-arenaler Nicolau Fraile Martin, propietari de l'hotel Emperador i d'acreditat «ferro» ramader peninsular. Es també nebot dels també hotelers Enric Ayala Mazas i Fran-

cisc Ferré Campuzano, titulars respectivament de l'hotel Palma-Mazas i, abans, de l'hotel Mayte-Mar, el qual es trobava davant del quarter de la Guàrdia Civil.

Joan Lluís actuà en una «novillada» a la plaça de toros de Felanitx, durant les passades festes d'aquesta vila, enfrontant-se a toros de la ramaderia de Ramon Flores, dels quals aconseguí tallar dues orelles.

Atlètic Collerenc

Anys de fundació 1987

Adreça: Carrer Can Caimari, 11

Coll d'En Rabassa

Terreny de joc: Camp Municipal

Colors: Camisa Blava, pantalon blau

President: M. Ferragut i Ramis

Francisco J. Aguilera Serrano

Eduardo Fonseca Dorado

Jaime Jiménez Estarelas

Antonio Fernández Hernández

Jorge Méndez Pérez

Victor J. Sánchez Pomera

Roberto C. Matza Saez

Gregorio Jiménez Ruiz

Máximo Parzani Rudilla

Rafael García Siquier

Rafael Cuello Llinare

Alejandro Bautista Rodríguez

José C. Albendea Rodríguez

Vicente Moneris Sastre

S'Arenal
de Mallorca

265005

EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI DE LA
SEVA EMPRESA A LA NOSTRA COMARCA

Entrevista amb el nou director de la Porciúncula

P. Adolfo de Villarroya

Col·legi de la Porciúncula: nova problemàtica escolar, nou director, declaracions en exclusiva per al nostre periòdic del P. Francesc Coll Bucher, director nomenat per l'ordre pels pròxims quatre anys.

Com tot organisme viu, l'ensenyança dels nins i adolescents passa, ha passat i passarà per reciclatges de supervisió i adaptació a cada nova problemàtica que es pugui plantejar, i demana l'adaptació del mitjà a la finalitat. Per què s'estudia en funció de quines perspectives i solucions i amb quins mitjans, interessos i possibilitats pràctiques de resultats concrets i eficaços.

Tot això, l'alumne no ho sap. Els seus pares sí que ho han d'entreure i plantejar-s'ho a l'hora de demanar solucions i concretar decisions per al futur més immediat i per la vida dels seus fills. Però és que els responsables —Direcció, APA— tenen la justa obligació d'estar preparats per donar respostes adequades a tota aquesta problemàtica de l'ensenyança que ha de preparar per a tota una vida de realització i servei a la societat dels milers o centenars de nins i joves que passen per cada aula i que mai no hi tornaran a passar, a tenir la seva oportunitat...

P.- Pare Francesc Coll Bucher, molt tècnica i molt «científica in excelsis» sembla que és aquesta conversa. De totes maneres, és bo que el director, responsable màxim de col·legi de la Porciúncula, sàpiga de què va la cosa. Els altres, professorat, APA, alumnes, personal no docent en general, ja agafaren l'onda i s'adaptaran al nou ritme de temps i persones, de necessitats i respostes...

R.- Fins ara, per llei, el nin ha d'estudiar fins als catorze anys complerts; però a partir de 1991, d'aquí a dos anys escolars exactament, aquest termini s'ampliarà inexcusablement fins als setze anys. Qualsevol jove, per llei, no podrà entrar en cap activitat laboral remunerada sense passar per les aules fins als seus setze anys complerts. Dos anys més, doncs, que no només hem d'«omplir» en la vida dels nostres alumnes, o com qui diu justificar aparentment cap a un senzill creixement vegetatiu, sinó que els hem de saber preparar, formar, tecnificar, entrenar cap a la seva millor formació humana, tècnica i cultural. No hem d'entretenir dos anys més els nostres alumnes, els hem de formar dos esgrons més per al seu rendiment i realització personal en la societat que els rebí després que hagin passat per les nostres aules. M'explic?

P.- Em sembla que sí. Però tenc entès que ja, ara, la llei espanyola no permet activitat laboral fins els setze anys. Quina inadequació hi ha, doncs, entre la llei escolar i la laboral?

R.- Estem en una situació pont, de temptatives i proves, però que ja es comença a veure la llum del final del túnel de transició. Fins ara, aquets dos anys que van des dels catorze als setze, sense l'obligació de escolarització i sense permís legal d'activitat laboral i remunerada, en molts casos s'han «omplert» a base de «sortides cap a la formació professional». En la pràctica no hi ha hagut acceptació popular. Sempre s'ha vist el batxillerat com a preparació per a la Universitat, i aquesta com a la verdadera preparació qualificada per a cada una de les activitats professionals de la vida. L'altra se l'ha considerada com una «solució de fracàs», de «pobre en recursos i qualitats»; en fi, una sortida de emergència...

P.- Aleshores, què?

R.- La llei obligarà a l'escolarització fins als setze anys. Dos anys més per a tothom de formació que podran servir-se de mitjans i tècniques en el seu propi profit. I després, ja més madurs, que es decideixen en el món laboral tecnificat, cadascun segons les seves possibilitats, qualitats, i vocació (aquí, a Mallorca, hosteleria, arts i oficis, informàtica...) o

cap a la Universitat que els qualificarà per a tasques de màxima responsabilitat.

P.- I tot això, en la pràctica, com es tradueix a l'hora de preparar el personal docent, l'equip tècnic, els mitjans?

R.- Jo, primer, vull transmetre el missatge als alumnes, pares i professors en general, perquè hi hagi les mínimes equivocacions de cara a la elecció de la vocació i la realització d'aquesta del nostre alumnat en la vida que tenen per davant. Una feina «teòrica-ideològica», de transparència informativa, en definitiva, crec que sempre és bona, profitosa i necessària. D'ella, tots en sortirem guanyant...

P.- I a un nivell més pràctic?

R.- S'ha de preparar un equip tècnic de professors especialitzats en cada cas per realitzar tota aquesta feina i reforma que està prevista per la llei, oferint una formació el més tecnificada possible, científicament seriosa i qualificada en la interpretació de l'esperit i no només una nova llei d'ensenyança. Per a la Porciúncula seria un «desideratum», com un ideal d'il·lusió de servei, poder oferir a tots els pares, alumnes i interessats en general de la nostra zona, com un model de batxillerat a l'altura de les necessitats dels nous temps i persones que ja tenim al damunt. No estem treballant per un futur immediat, sinó per un present actual.

P.- I tot això, traduït en recursos econòmics, instal·lacions tècniques adequades, quina lectura concreta té?

R.- Ja hem començat a habilitar aules noves i el nou equip: estem ampliant el laboratori, més maquinària d'informàtica, nou professorat... Completarem una formació que possiblement ara es pugui acusar de massa intel·lectualitzada (mai les coses intel·lectuals estan barallades amb la tècnica) amb altres obertures cap a feines manuals, pràctiques, d'utilitat tècnica... M'explic?

P.- Sí, però no del tot.

R.- Es cert que l'aspecte d'«aparcament» que tot pare pugui i fins i tot creu necessari per als seus fills en la responsabilitat i cura del respectiu col·legi, és cert que existeix d'alguna manera. I, per altra banda, mentre els pares «treballen» o «s'inhibeixen» de la responsabilitat immediata de tenir cura dels seus fills, és ben cert que el recinte escolar els ha d'empejar, donar-los aixopluc i fins i tot retenir-los. Però la nostra vocació, la nostra activitat més específica i la mateixa justificació de la nostra feina és transmetre uns coneixements els quals no arriben ni tenen perquè arribar-ni la família dels alumnes. Es aquí on s'ha de clarificar el concepte d'escola i de comunitat educativa, el qual compleix, ha complert i sempre complirà la tradicional i necessària missió de transmetre uns coneixements de cultura bàsics i general i, a la vegada, una adaptació de la pròpia cultura autòctona, immediata i potser emocionalment més conflictiva...

P.- Ho entenc, ho entenc... Veurem si ens entenen els nostres lectors i si el missatge, de qualque manera, passa a tots els interessats.

Però una cosa serà certa sempre, a pesar de la interpretació o lectura que se'n pugui fer de les teves declaracions: sembla com si visquessis el tema de l'ensenyança, com si estassis immersit en tot el que el nou sistema condueix i que tota preocupació troba una solució adequada i pròpia. Hi té a veure, amb i això, els teus vuit anys de director al col·legi de Val·lecas, la teva fenomenal dedicació a aquella tasca —que em consta— dia a dia, alumne a alumne, curs a curs, vares fer allà?

Diguem, per a la petita història personal de cadascun i fins i tot per al mínim morbo necessari de tota curiositat humana, que aquest nou director del Col·legi de la Porciúncula, després d'un any de suplència en el càrrec, ara, als 43 anys d'edat, ha estat confirmat en el càrrec per a quatre anys més. Di-

guem que és llicenciat en Teologia per la Universitat de la Gregoriana, de Roma, amb estudis eclesiàstics de Filosofia i el títol de master en Direcció de Centres d'Ensenyança que li atorgà el CESEM, reconegut per l'Estat. Diguem que el seu nom complet és pare Francesc Coll Bucher, franciscà de la T.O.R... Diguem que...

R.- Digueu que el nou equip de professors interns del centre de la Porciúncula, després de les absències qualificades del pare Antoni Mulet, especialista en tècniques musicals i orgue, que ha passat al col·legi d'Inca; del pare Ribot, que és a Roma per acabar la seva tesi sobre l'espiritualitat; de fra Medina i de fra Bartomeu Rubert, com a tutors cordials de tota la infància que passava pel nostre centre; digues que ni estic ni em sent sol per dur endavant aquesta tasca que hem apuntat i que s'hauria de fer. S'hi ha afegit, un nou equip, el pare Francesc Batle, nou superior i reconegut músic; el pare Josep Ignaci Gómez, psicòleg, recentment ordenat sacerdot; fra Joan Prats i fra Bartomeu Casasnovas, dos homes plens d'eficàcia i tendresa cap als altres; a més de tota la comunitat ja existent, amb el pare Rafel Genestar, el nostre doctor en Ciències Naturals, el pare Joan Llabrés, fundador del Museu i publicista de més de catorze llibres d'investigació dels Nostres Arts i Oficis, per esmentar només uns quants dels que sempre col·laboren en tot el que se'ls demana.

I hem de fer esment també de l'APA del col·legi, actualment presidida per la polifacètica senyora Brigitte Rinne de Roig, dinàmica i entregada com ella sola en totes les necessitats del col·legi...

I és clar que sí, i també hem de fer esment de tot el professorat i els membres de l'Associació de Pares, que no només aporten el seu temps, dedicació i diners, sinó el coratge i l'entrega en pro de tot el millor que pugui ser per a la formació dels seus fills...

P.- Ja que hi som, que diríem de don Pere Canals, del qual es diu que és el cervell gris, el «padri» de la nova «màfia», en el bon sentit, del nou equip d'ensenyança...? I que sortiu plegats a la foto...

R.- Clar que sí, també...

Diguem, amb el cor en la mà, que desitjam el millor per a aquest Col·legi. Si en qualque cosa ens ha traït l'emoció i el favoritisme personal, tampoc no crec que això sigui, al cap i a la fi, dolent del tot... A la Porciúncula ens fèrem homes i amb els avui majors, P. Joan Llabrés, Rafael Genestar i d'altres de santa memòria: P. Miquel Ferrer, Fr. Francesc Coll..., ens formàrem i ens educàrem. Per què no hem de voler el millor per aquest centre que encara viu i funciona, adaptat a les noves necessitats i problemàtica dels temps i persones? Una nova problemàtica, una nova direcció. Ara es diu fra Francesc Coll Bucher. Sort, amic i germà, senyor director.